

Temaer, særlige poster og demografi til budget 2026-29 - DRIFT					
Opdateret 18. august 2025					
Temaer	Udvalg	2026	2027	2028	2029
Styrket vækst i Svendborg (indsatsområder i Turismestrategien)	ETU	875	750	750	750
Styrkelse af Svendborgs industriprofil	ETU	400	400	400	0
Styrkelse af Svendborg som handelsby (bymidtestrategi)	ETU	500	500	500	500
Regulering af indtægtsbudget ved salg af sundhedskort	BAU	280	280	280	280
Ansættelse af Veterankoordinator	BAU	550	550	550	550
Nedbringelse af ventelister (Musikskolen og Ungdomsskolen)	KFU	1.400	1.400	1.400	1.400
Øget driftstilskud Rytmask Råstof	KFU	246	246	246	246
Øget driftstilskud til Museum Sydfo	KFU	850	850	850	850
Nyt dagsordensmodul til politikere - udgift ift. Nuværende ex.	ØKU	240	240	240	240
Studiestartfestival	ØKU	750	750	750	750
Medfinansiering af Ny Boligsocial Helhedsplan 2026-2030 - forslag A	ØKU	661	661	661	661
Medfinansiering af Ny Boligsocial Helhedsplan 2026-2030 - forslag B	ØKU	317	317	317	317
Odensevej - afledt drift	TMU		205	205	205
Gratis lokalruter for alle	TMU	650	650	650	650
Drift og vedligeholdelse af offentlige legepladser	TMU	300	300	300	300
Omlægning af landbrugsarealer og vandløb ifm. Grøn Trepert	TMU	1.375	1.375	1.375	0
Medarbejderressourcer til realisering af vedtagne natur- og vandplansprojekter	TMU	1.500	1.500	1.500	1.500
Ressourcer til stier i åbent land	PLU	500	500	500	500
Ressourcer til prioritering af de planlagte og fremtidige strategiske udviklingsprojekter	PLU	3.000	3.000	3.000	3.000
Danmarks bedste studieby (Signaturprojekt)	BUU	800	800	800	800
Fastholdelse af normering - stigende lønudgifter på dagtilbudsområdet grundet øget uddannelsesniveau	BUU	789	1.189	2.083	2.565
Bedre vilkår og kvalitet i plejefamilier	BUU	3.346	3.326	3.322	3.322
Tiltrækning af SOSU-personale	SSSU	725	725	725	725
Socialt udsatte ældre	SSSU	1.600	1.600	1.600	1.600
Styrkelse af puljen til frivilligt socialt arbejde	SSSU	500	500	500	500
I alt temaer (inkl. forslag b under ØKU)		21.493	21.953	22.843	21.550
Tværgående temaer		2026	2027	2028	2029
Folkeskoleområdet	BUU	5.800	12.500	12.600	13.300
Mangfoldige læringsmiljøer	BUU	22.104	23.104	22.894	22.894
I alt udgifter tværgående temaer		27.904	35.604	35.494	36.194
Demografi		2026	2027	2028	2029
Demografi, ældreområdet	SSSU	8.700	8.700	8.700	8.700
Demografi, socialområdet	SSSU	7.700	7.700	7.700	7.700
Demografi, skoleområdet	BUU	-2.079	-2.079	-2.079	-2.079
Demografi, dagtilbudsområdet	BUU	1.019	1.019	1.019	1.019
I alt udgifter afledt af demografi		15.340	15.340	15.340	15.340
I alt temaer, tværgående og demografi		64.737	72.897	73.677	73.084

Tabel budgetnotat

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Demografi	15.340	15.340	15.340	15.340
Særlige poster	27.904	35.604	35.494	36.194
Temaer	21.493	21.953	22.843	21.550
I alt udgifter	64.737	72.897	73.677	73.084

Budget 2026-29

Erhvervs- og Turismeudvalget

Temaforslag drift

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
1. Styrket vækst i Svendborg Kommune	875	750	750	750
2. Styrkelse af Svendborg som handelsby	500	500	500	500
3. Styrkelse af Svendborgs industriprofil	400	400	400	0
I alt	1.775	1.650	1.650	1.250

+ = udgift, -= indtægt

1. Styrket vækst i Svendborg (udmøntning af turismestrategi):

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Maritim indsats	100	100	100	100
Øget markedsføring	650	650	650	650
Turismeudvikling	125			
I alt	875	750	750	750

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Svendborg Kommune har i de senere år oplevet en nedgang i overnatninger og manglende vækst i turismen. De officielle overnatningstal for Svendborg for 2024 viser en tilbagegang sammenlignet med 2023, hvor der nationalt set har været en fremgang. Nedgangen sker primært inden for de vejrafhængige overnatningssteder. Turisme bidrager til vækst i samfundet og derfor vil tilbagegangen i overnatninger have en negativ påvirkning på vores handels- og kulturliv.

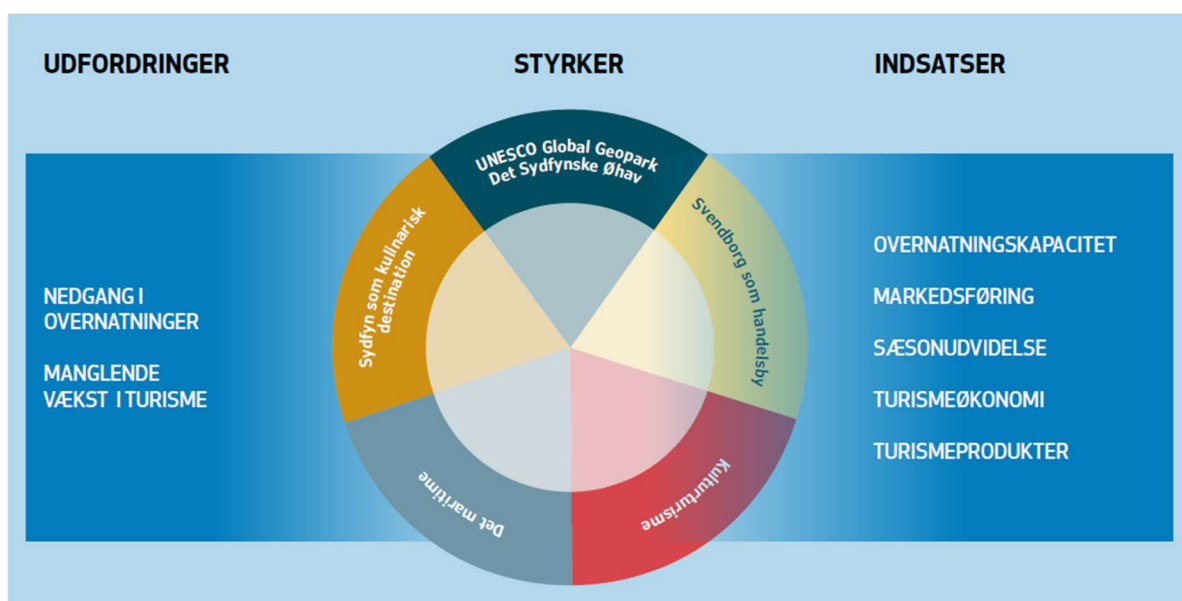
For igen at skabe en positiv vækst i turismen i Svendborg Kommune er der udarbejdet en turismestrategi. Den sætter fokus på hvordan Svendborg Kommune vil udvikle og udnytte de styrkeområder, som vi allerede har, for derved at hjælpe til med at skabe positiv vækst i turismen i Svendborg Kommune.

De fem styrkeområder er: UNESCO Global Geopark Det Sydfynske Øhav, Sydfyn som Kulinarisk Destination, Det Maritime, Kulturturisme og Svendborg som Handelsby. Hvert område har et udviklingspotentiale på samme måde som de samlet set og på tværs af hinanden også rummer store muligheder for at hjælpe til med at vende udviklingen.

Strategien følges op af en implementeringsplan med 18 handlepunkter der overordnet har følgende fem indsatser: Overnatningskapacitet, markedsføring, sæsonudvidelse, turismeøkonomi, turismeprodukter.

Sagsfremstilling:

De fem indsatser går på tværs af de turismestrategiens fem styrkeområder. Det gør de både for at dyrke sammenhængen på tværs af styrkeområderne, men også fordi de hver især har et uforløst potentiale inden for ét eller flere af indsatserne.

Indsatsområdet "overnatningskapacitet" betyder, at vi databaseret kontinuerligt vil følge op på vores udfordringer med faldende overnatningstal og lavere vækst, for derigennem at undersøge, hvorvidt vi har den rette overnatningskapacitet til at dække udbuddet.

"Markedsføring" vil være gennemgående for alle temaerne og handler om at skabe en stærkere fortælling, om alt det vi allerede gør i Svendborg Kommune.

"Sæsonudvidelse" handler om, at vi vil fokusere på initiativer der strækker sig ud i skuldersæsonerne.

Med "turismeøkonomi" ønsker vi blandt andet at afsætte midler til at tiltrække events inden for det kulinariske, det maritime og kulturturisme.

"Turismeprodukter" betyder, at vi tænker i nye initiativer på tværs af styrkeområderne som alle er med til at styrke Svendborg Kommune som destination.

Økonomien for turismestrategien

Indsatsområderne samles i tre overordnede budget-dele: Maritim indsats, øget markedsføring og turismeudvikling.

Maritim indsats (årlige midler): Vi vil arbejde for at skabe et stærkt maritimt brand gennem målrettet markedsføring, der fremhæver synergieffekterne mellem Svendborgs maritime aktører og kvaliteter.

Øget markedsføring (årlige midler): Vi vil gennemføre en mere strategisk markedsføring over for både vores borgere og gæster. Den lokale identitet skal tydeliggøres via særlige events og investeringer i bymiljøet. Herudover gennemføres en tydeligere markedsføring af havnen for at skabe en sammenhængende fortælling om Svendborg som destination.

Turismeudvikling (éngangsmidler): Udvikling af oplevelseskæder der skaber en sammenhæng mellem vores turismeaktiviteter, restauranter og overnatningsmuligheder.

Tildelte midler til de foreslåede budgetposter vil have en bred økonomisk betydning for Svendborg Kommune. Turisme bidrager til økonomisk vækst ved blandt andet at skabe arbejdspladser og hjælper med til at styrke bosætningen.

Ved blandt andet at gennemføre en mere strategisk markedsføring af Svendborg Kommune som destination, får vi: flere til at bo på vores overnatningssteder, flere til at anløbe vores havne, flere til at spise på vores restauranter, flere til at besøge vores kulturinstitutioner og købe lokalt-produceret souvenirs. Alt dette sikrer, at pengene bruges lokalt, hvilket igen bidrager til Svendborg Kommunes udvikling.

Hvis der tildeles midler (både éngangs- og årlige midler) vil administrationen udarbejde en resultatkontrakt mellem Svendborg Kommune og Svendborg Event & Turisme. Resultatkontrakten skal beslattes endeligt i Erhvervs- og Turismeudvalget.

Påvirkning på andre områder:

Der er handlepunkter i turismestrategien, som lægger op til et samarbejde med blandt andet Destination Fyn og Kultur og Fritid. Opgaverne bliver primært projektledt fra Erhverv og Iværksætter. Derfor forventes det, at opgaverne kan klares inden for de respektive parterers nuværende medarbejderressourcer.

Økonomi:

Maritim indsats:

Fast årligt beløb på 100.000 kr.

Øget markedsføring:

Fast årligt beløb på 650.000 kr.

Turismeudvikling:

Éngangsbeløb på 125.000 kr. i 2026.

Samlet: 875.000 kr. for turismestrategi i 2026 og efterfølgende årligt 750.000 kr. i 2027, 2028 og 2029.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant.

2. Styrkelse af Svendborg som handelsby

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	500	500	500	500
I alt	500	500	500	500

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

For at kunne sikre en aktiv og positiv udvikling af Svendborg som handelsby, lægges der op til at der med budget 2026-2029 afsættes et årligt tilskud på 500.000 kr. til Shopping Svendborg, som skal gennemføre en række indsatser. Finansieringen fra Svendborg Kommune vil blive fulgt op af en tilsvarende finansiering fra Shopping Svendborg, udlejere, fonde, banker og andre private aktører. Det samlede årlige beløb vil derfor udgøre 1.000.000 kr.

Sagsfremstilling:

Kommunalbestyrelsen besluttede med budget 2025 at afsætte 500.000 kr. til udarbejdelse af en udviklingsstrategi for vækst og samarbejde i Svendborg Bymidte. I denne forbindelse fremsendte Shopping Svendborg notatet "Langsigtet strategi 2025 – 2029", som beskriver hvilke indsatser Shopping Svendborg mener er relevante for at styrke Svendborg som handelsby.

Den 29. april 2025 godkendte Kommunalbestyrelsen indstillingen fra Plan- og Lokalsamfundsudvalget og Erhvervs- og Turismeudvalget om at Shopping Svendborgs notat "Langsigtet strategi 2025 – 2029" skal lægges til grund for det videre arbejde. Det afsatte budget på 500.000 kr. er i maj 2025 overført til Shopping Svendborg, som i samarbejde med Svendborg Event og Turisme vil arbejde på indsatser for 2025.

Med udmøntningen af de 500.000 kr. i 2025 blev det samtidig besluttet at udarbejde et budgettema for 2026 med henblik på det fortsatte arbejde med at styrke Svendborg som handelsby. Det blev besluttet, at Erhvervs- og Turismeudvalget og Plan og Lokalsamfundsudvalget udarbejder hvert sit budgettema i forhold til en udviklingsstrategi for vækst i Svendborg bymidte.

Budgettemaet fra Erhvervs- og Turismeudvalget er en videreførelse af de indsatser, som igangsættes i 2025 af Shopping Svendborg og Svendborg Event og Turisme.

For at kunne sikre en aktiv og positiv udvikling af Svendborg som handelsby lægges der op til, at der i budget 2026-2029 afsættes 500.000 kr. årligt til et tilskud til Shopping Svendborg. Finansieringen fra Svendborg Kommune vil blive fulgt op af en tilsvarende finansiering fra Shopping Svendborg, udlejere, fonde, banker og andre private aktører. Det samlede beløb er derfor 1.000.000 kr. pr. år, som skal finansiere følgende indsatser:

- Øget markedsføring og synliggørelse af Svendborgs unikke shoppingoplevelse
- Tættere samarbejde mellem Shopping Svendborg, udlejere og Svendborg Kommune
- Borgerinddragelse og fælles ejerskab til handelsbyens udvikling
- Styrkelse af julehandlen – julemarked og lokal julehandel
- Datadrevet beslutningstagning for handelsbyen Svendborg

Hvert år vil Shopping Svendborg – forud for Erhvervs- og Turismeudvalgets februarmøde - blive bedt om at aflevere en skriftlig evaluering af det forudgående års indsatser. Evalueringen vil danne grundlag for udvalgets drøftelse.

Påvirkning på andre områder:

Ikke relevant

Økonomi:

Det årlige tilskud fra Svendborg Kommune til Svendborg shopping vil i perioden 2026-2029 udgøre 500.000 kr.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant.

3. Styrkelse af Svendborgs industriprofil:

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Tilskud til branding af Svendborg som industrikommune	200	200	200	0
Tilskud til Svendborgs Industrivejviser	200	200	200	0
I alt	400	400	400	0

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Industrien Sydfyn er en forening med aktuelt 24 medlemmer, som alle er produktionsvirksomheder. Størrelsesmæssigt strækker de sig fra 10 medarbejdere til 450 medarbejdere, og der er således en stor spredning i virksomhedernes behov.

Efter en strategiproces i Industrien Sydfyn, der har indeholdt behovsafklaring og en prioritering af indsatsområder, er følgende punkter blevet fremhævet som fokusønsker ift. samarbejdet med Svendborg Kommune:

1. Fast kontaktperson for industrivirksomhederne / ambassadør for industrien i SVK
2. Halvårlig gensidig orientering
3. Industrivejviser
4. Brandingindsats for Svendborg som industrikommune

Efter møde med Svendborg Kommune foreslår Industrien Sydfyn, at punkt 3 og 4 forankres hos Industrien Sydfyn.

Sagsfremstilling:

De overordnede mål med at brande Svendborg positivt som industrikommune er fra Industrien Sydfyns synspunkt følgende:

1. **Opnå en stadigt stigende placering på DI's årlige analyse**, som vil have den afledte effekt at (1) tiltrække flere industrivirksomheder til det lokale økosystem af industrielle virksomheder, og (2) sikre at lokale personer som etablerer nye virksomheder, gør dette i Svendborg.
2. **Sikre at en stadigt stigende andel af unge mennesker i Svendborg vælger at tage en erhvervsuddannelse**, med den afledte effekt at (1) sikre den fortsatte drift af industrivirksomhederne og (2) understøtte en samfundsudvikling som er nationalt prioriteret.
3. **Sikre tilflytning til Svendborg af relevant arbejdskraft til industrivirksomhederne** af f.eks. ingeniører, PLC programmører, projektledere, sælgere og marketingfolk, faglærte mm., som vil have den afledte effekt at væksten i

industrivirksomhederne understøttes, indbyggertallet stiger, og gennemsnitsindkomsten stiger.

Indsatser i samarbejdet

For at opnå ovenstående mål er følgende indsatser relevante:

1. **Svendborgs Industrivejviser:** Svendborgs industrivejviser skal være en portal, som foreslås etableret under domænet www.industrien-sydfyn.dk, hvor alle industrivirksomheder (medlemmer af IS og andre) har mulighed for at blive registreret med følgende data:
 - a. Stamdata og kontaktpersoner, logo og foto
 - b. Organisationer de er tilknyttet, f.eks. DI, Fyns Jernindustri, Danske Maritime etc.
 - c. Arbejdsområde – hvad virksomheden tilbyder til andre
 - d. Om virksomheden tilbyder studiejob til unge (1) under 18 år og (2) over 18 år
 - e. Hvilke lærlinge virksomheden tager, f.eks. elektrikere, industriteknikere, smede og skibsmontører
 - f. Hvilke typer job, virksomheden tilbyder
 - g. Om virksomheden tilbyder besøg til skoleklasser fra 1. til 9. klasse
 - h. Link til den hjemmeside eller e-mail, hvor man kan søge praktikplads eller job

Industrivejviseren målretter sig mod:

- folkeskoleelever, som ellers har svært ved at finde ud af, hvor der er studiejobs i industrien
- potentielle medarbejdere, som søger sikkerhed for jobmuligheder, før de flytter til Svendborg
- forældre/unge, som søger viden om praktikpladsmuligheder ifm. valg af ungdomsuddannelse
- studievejledere, som kan hjælpe flere unge mennesker til at se de faglige fag som en fremtid
- skoler, som ønsker at inddrage virksomhedsbesøg i skoleåret

2. **Branding af Svendborg som industrikommune:** Svendborg har igennem lang tid brandet sig primært på turisme, event og de maritime industrier, hvilket er klare styrkepositioner. Der er et vist overlap mellem de maritime industrier og den generelle industri i Svendborg, men generelt dækker omfanget af industrivirksomheder meget bredere end blot det maritime, hvilket SBS Friction og Svendborg Brakes er gode eksempler på. Industrien generelt fortjener en større opmærksomhed.

For at Svendborg også brandes som industriby skal der ske en løbende kommunikation omkring:

- a. Igennem de ansatte i industrivirksomhederne
- b. Til ansatte i Svendborg Kommune – herunder studievejledere
- c. I pressen – både lokalt, regionalt og nationalt
- d. På sociale medier, hvor branding kan spredes gennem netværk

Indholdet skal være engagerende og af en kvalitet, som reflekterer den professionalisme, der er i industrivirksomhederne i Svendborg, og det kræver professionelle fotografer, videografer, grafikere etc. Vedlagte budget viser, hvilke indsatser der skal gøres og hvilket omfang de vil have.

Med ovenstående indsatser, suppleret med et tættere samarbejde med en fast kontaktperson hos Svendborg Kommune, er Industrien Sydfyn overbevist om at de kan opnå de skitserede mål.

Påvirkning på andre områder:

Ikke relevant

Økonomi:

Det foreslås, at Svendborg Kommune yder et årligt tilskud på 200.000 kr. til en brandingindsats af industrivirksomhederne på Sydfyn.

Svendborg Industrivejviser kræver, at der etableres en portal, som bygger på den eksisterende hjemmeside, samt økonomi til drift og support til brugerne af portalen, hvorved en kontinuerlig øget brug af portalen imødeses. De årlige udgifter hertil skønnes at udgøre 200.000 kr.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant.

BORGER- OG ARBEJDSMARKEDSUDVALGET UDVIDELSESFORSLAG - DRIFT 1.000 kr.						
Nr.	Navn på forslag	2026	2027	2028	2029	Bemærkninger
1	Jobcenter og Borgerservice Regulering af indtægtsbudget ved salg af sundhedskort	830	830	830	830	
2	Styrkelse af veteranindsatsen	280	280	280	280	
		550	550	550	550	
	Drift i alt	830	830	830	830	

Nr. 1: Regulering af indtægtsbudget ved salg af sundhedskort

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Reduktion af gebyrindtægt	280	280	280	280
I alt	280	280	280	280

+ = udgift, - = indtægt

Resume: Nedjustering af indtægtsbudget på grund af central nedsættelse af gebyr for sundhedskort.

Sagsfremstilling:

Borgerservice har opgaven med at udstede sundhedskort til borgere, f.eks. i forbindelse med lægeskift eller hvis man har mistet sit kort mv. I den forbindelse opkræves et gebyr på 225 kr.

Gebyrindtægterne er indarbejdet i det budget Borgerservice har til rådighed. Gebyrindtægten kan variere fra år til år, men Borgerservice har haft en gennemsnitlig gebyrindtægt på 328.466 kr. (2018-2024).

Fra og med 1. januar 2025 har Indenrigs- og Sundhedsministeriet justeret gebyret for sundhedskort, således, at det fremover kun er muligt at opkræve 40 kr. ved udstedelse af et nyt sundhedskort. Det betyder, at Borgerservice nu mister en gebyrindtægt, uden at indtægtsbudgettet er reduceret tilsvarende.

Der blev i 2024 opkrævet gebyrer for cirka 1.500 sundhedskort. Med et tilsvarende antal udstedelser, vil de tabte indtægter udgøre 280.000 kr. i 2025 og fremover, når gebyret er reduceret til 40 kr.

Derudover arbejdes der med at gøre det muligt at fravælge det fysiske sundhedskort. Det har fra 1. juni 2021 været muligt at hente det digitale sundhedskort via en app som supplement til det fysiske sundhedskort. Det forventes, at det fremover bliver muligt alene at bruge det digitale kort, hvilket forventes at reducere antallet af kort der udstedes mod gebyr. Det vil i givet fald medføre yderligere tab af indtægter.

Ændring af gebyr samt bortfald af krav om fysisk sundhedskort vil reducere indtægterne i Borgerservice væsentligt. I 1. kvartal 2025 udgjorde indtægterne alene 23.575 kr.

Såfremt indtægtsbudgettet ikke reduceres, vil Borgerservice skulle reducere udgifterne på andre områder. Det vil alt andet lige betyde en reduktion af lønbudgettet og dermed en servicereduktion.

KL og Ministeriet vil fremadrettet følge udviklingen for at sikre, at der i fremtiden tages hensyn til, at gebyret skal afspejle de faktiske udgifter i kommunen.

Påvirkning på andre områder:

Hvis de manglende gebyrindtægter skal dækkes ved reduktion af lønudgifterne, vil det betyde dårligere service og længere ventetid, både i forhold til interne samarbejdspartnere og i sidste ende borgerne.

Økonomi: Reduktion af gebyrindtægter fra 225 til 40 kr. pr. sundhedskort, hvilket skønnes at give mindre indtægter på 280.000 kr. årligt.

Nr. 2: Styrkelse af veteranindsatsen

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	550	550	550	550
Finansiering				
I alt	550	550	550	550

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Styrkelse af Svendborg Kommunes veteranindsats ved ansættelse af en fuldtids veteran-koordinator.

Sagsfremstilling:

I forbindelse med vedtagelse af Budget 2018 blev det aftalt, at det opsøgende arbejde i forhold til veteraner skulle styrkes inden for de eksisterende rammer, f.eks. ved at oprette en veterankoordinator.

Der blev således ikke afsat midler til indsatsen, som skulle løftes indenfor jobcentrets ramme. På den baggrund har jobcentret siden 2018 haft en veterankoordinatorfunktion. Funktionen varetages sideløbende med medarbejderens ordinære arbejdsopgaver.

Veterankoordinatoren fungerer ikke som sagsbehandler i de enkelte sager, men skal ses som en tovholder, der skal skabe overblik over eksisterende indsatser og være kontaktperson ind i kommunen.

Da Svendborg Kommune i sin tid fik en veterankoordinator havde 26 kommuner en veterankoordinator, i dag har 68 kommuner udpeget en veterankoordinator/kontaktperson på fuld- eller deltid jf. Veterancentrets oplysninger. Det stigende antal veterankoordinatorer afspejler også et stigende behov på tværs af kommuner.

Målgruppen for indsatsen er alle soldater, politifolk, læger, sygeplejersker, beredskabsfolk, civile specialister og andre, der har været udsendt i internationale missioner.

Siden 2018 har verdenssituationen ændret sig markant med tiltagende konflikter i Mellemøsten og en krig i Ukraine. Det betyder, at flere personer udsendes, samt at flere, der tidligere har været udsendt, er i risiko for at blive retraumatiserede.

Veterancentret oplyser på deres hjemmeside, at der i Svendborg Kommune er 326 veteraner (tallet dækker alene over personer, der har været tilknyttet forsvaret). Veteraner kan både være borgere, der har en tilknytning til arbejdsmarkedet, personer, der modtager ydelser som sygedagpenge og kontanthjælp og personer, der er kommet på førtidspension. Deres behov for hjælp fra kommunen kan være meget forskelligt. Fælles for mange af de veteraner, der har mest brug for hjælp, er at de kan have meget svært ved at søge hjælp.

Der er en risiko for, at de ender med at stå uden for samfundet, hvis de og deres familier ikke får den nødvendige hjælp. Det kan også have konsekvenser for deres ægtefæller og børn.

Det vurderes derfor, at der er behov for en meget mere opsøgende og forebyggende indsats, hvilket vil kræve, at der afsættes ressourcer til opgaven.

Påvirkning på andre områder:

Indsatsen har været placeret i jobcentret, men da der ikke har været afsat økonomi til opgaven, har veterankoordinatoren løst opgaven med mindst muligt ressourceforbrug.

Økonomi:

Der bør afsættes midler til en fuldtidsveterankoordinator, hvilket anslås at koste 550.000 kr. årligt.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen

Budget 2026-29

Kultur- og Fritidsudvalget

Temaforslag drift

Kultur- og Fritidsudvalgets driftstemaer til budgetdrøftelserne

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
1: Nedbringelse af ventelister	800	1.400	1.400	1.400
2: Øget driftstilskud til Rytmisk Råstof	246	246	246	246
3: Øget tilskud til Museum Sydlyn	850	850	850	850
I alt	1.896	2.496	2.496	2.496

+ = udgift, - = indtægt

Nr. 1: Nedbringelse af ventelister (Musikskolen og Ungdomsskolen)

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	800	1.400	1.400	1.400
Finansiering				
I alt				

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Både Musikskolen og Ungdomsskolen arbejder med ventelister, som de finder uholdbart. Musikskolen har flere børn og unge, der står i kø for at få mulighed for fordybelse i musik, hvilket skolen finder meget positivt set i lyset af de undersøgelser som peger på, at deltagelse i musiske fællesskaber, kan øge trivslen og livsglæden hos børn og unge og Ungdomsskolen oplever en stigende efterspørgsel på deres eksisterende tilbud, som adskiller sig fra det traditionelle foreningsliv ved at fokusere på aktiviteter inden for f.eks. kunst, kreativitet, sprog, rollespil og andre områder, som ikke nødvendigvis dækkes af idrætsforeninger og spejderbevægelser. Disse tilbud giver unge mulighed for at udvikle nye kompetencer og deltage i præstationsfrie fællesskaber, som de ellers ikke ville have adgang til.

Institutionerne finder ikke mulighed for med deres nuværende økonomiske ramme at nedbringe ventelisterne og søger derfor øget driftstilskud.

Sagsfremstilling:

Musikskolen

Gennem de senere sæsoner har der været en støt stigende interesse for Svendborg Musikskole. Svendborg Musikskole er en stærk ressource i byen, hvor kvaliteten af musikskolens arbejde, de positive effekter af Musik til SVEND, det øgede skolesamarbejde samt den øgede tilflytning af ressourcestærke og kulturelt interesserede nye svendborgensere skaber et øget pres på musikskolens venteliste.

Der er stor bevågenhed på børn og unges mentale sundhed og trivsel. Forskning peger på at netop musikskolens tilbud er med til at øge trivslen blandt de børn og unge som dyrker musikken, da de oplever musikalske fællesskaber i en præstationsfri arena. På musikskolen søger de børn og unge hen, som bliver særligt stimuleret af det musikken tilbyder, og som glæder sig over at kunne dygtiggøre sig på et instrument i et musiksk fællesskab med andre børn.

Venteliste pr. februar 2025	
Brutto	173
Netto (nogle står på venteliste til et ekstra fag)	133
Nye børn og unge som venter på plads	133

Den øgede efterspørgsel resulterer i følgende problemstillinger:

- Elever som er startet på musikskolens hold i SFO-tiden i 0.,1.,2. kl. kan ikke fortsætte i instrumentalskolen, da de risikerer at blive henvist til venteliste. Det betyder at de som ønsker at spille et instrument og som i forvejen er en del af musikskolen bliver sat i stå på en venteliste, med skuffelse og ærgrelse til følge.
- Børn og unge som måske aldrig får mulighed for at lære et instrument og som ikke får lejlighed til at blive en del af det stærke og forpligtende fællesskab, som opstår i musikken.

Da musikskolen sidste år fik en ekstra etårig bevilling, blev 25 elever igangsat, primært violin-, klaver- og slagtøjs elever. Til sommer, når den bevilling er opbrugt og ventelisten yderligere er steget, kan de elever som i denne sæson er sat ekstra i gang, igen miste deres plads i musikskolen og atter blive henvist til ventelisten. Dette vil være et stort tab for de elever som nu har spillet siden august og som ser frem til en fast plads i deres fritidsinteresse. Netop den kontinuerlige undervisning, giver grobund for øget trivsel hos de børn og unge som oplever at fordybe sig i, og mestre et instrument. Børn og unge for hvem netop fritidsinteressen med musikken, taler til lige netop deres temperament og kreativitet.

Ungdomsskolen

Den stigende efterspørgsel på skolens tilbud resulterer i:

- Lange ventelister, der begrænser unges adgang til aktiviteter
- En kort sæson (september – april) der ikke dækker behovet tilstrækkeligt
- Begrænsede ressourcer til at inkludere flere unge med særlige behov.

Ungdomsskolen er de senere år lykkedes med at tiltrække rigtig mange unge i målgruppen 13-18 år. Op imod 40 % af de unge har brugt eller bruger Ungdomsskolen. Af statistikken fremgår det at hver ung går til 2 tilbud i Ungdomsskolen. Skolen tilbyder fællesskaber indenfor emner, de unge ikke kan finde andre steder. Skolen lykkedes så godt, at den ligger helt i front blandet landets ungdomsskoler.

Den store succes medfører, at der er unge, der oplever at stå på venteliste til at komme ind på holdene. 119 unge oplevede i 2024 at stå på venteliste i kortere eller længere perioder og andre nåede aldrig at komme ind på ønskeholdet. Skolen ser en kort venteliste som helt naturlig og gør, at de altid kan fylde holdene op. Skolen finder dog, den nu er for lang, da et ungdomsskoletilbud dermed ikke kan siges at være for alle.

Venteliste 2021-2024

2021	67
2022	74
2023	99
2024	119

Skolen oplever, at et vigtigt parameter for de unge er at komme på hold sammen med klassekammerater eller gode venner, og hvis man først får tilbudt en plads efter tre måneder, har mange mistet modet. For at sikre, at flere unge får adgang til meningsfulde fritidsaktiviteter, ser ungdomsskolen frem mod at muliggøre en udvidelse af sæsonen, så skolen kan have åbent også i april, maj og juni.

En udvidelse af sæsonen ser skolen også som en mulighed for både at reducere ventelisten og give bedre støtte til unge med særlige behov. Skolen finder, dette vil styrke unges trivsel og skabe et mere inkluderende fritidsmiljø, idet fritidsarenaen spiller en central rolle i unges trivsel, udvikling og sociale liv. At deltage i organiserede fritidsaktiviteter har positive effekter på både mental sundhed, sociale kompetencer og livsbaner.

Påvirkning på andre områder:

Ingen

Økonomi:

Musikskolen

Svendborg Musikskole modtager i 2025 en samlet kommunal bevilling på netto 6,9 mio. kr. (musikskolen 6,1 mio. kr. og Musik til Svend 0,8 mio. kr.) Beløbet er excl. ejendomsudgifter

Med den nuværende økonomiske ramme, ser skolen det ikke muligt at nedbringe ventelisten eller sikre fortsættelse for de 25 elever, der i 2024 blev optaget på baggrund af den ekstra engangsbevilling på 100.000 kr. Hvis skolen skal kunne sikre de 25 nye elever fortsættelse, vil det forudsætte en fast årlig bevilling på ekstra 100.000 kr. fra 2026 og skal ventelisten nedbringes yderligere, vil der med en ekstra bevilling i 2026 på 200.000 kr. og fra 2027 300.000 kr. kunne optages 100 elever fra ventelisten.

Ungdomsskolen

Bevillingen til Svendborg ungdomsskole er i 2025 8,3 mio. kr. excl. ejendomsudgifter. En udvidelse af sæsonen som beskrevet vil forudsætte et yderligere finansieringsbehov på 1 mio. kr. årligt. fra 2026.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant

Nr. 2: Øget driftstilskud til Rytmask Råstof

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	246	246	246	246
Finansiering				
I alt				

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Rytmask Råstof søger øget driftstilskud til brug for ansættelse af en medarbejder, når nuværende medarbejder aflønnet af Svendborg Kommune i en flexordning går på pension fra 1/11-2025. Den kommunalt finansierede medarbejder er en del af det kommunale tilskud, der lå til grund for stedets udnævnelse til regionalt spillested. Hvis ikke der skabes kommunal finansiering til aflønning af en ny medarbejder, vil der være sandsynlighed for, at den statslige godkendelse af Harders som regionalt spillested vil skulle genforhandles mellem parterne.

Sagsfremstilling:

Den kommunalt lønnede medarbejder var daglige leder af spillestedet Harders indtil 2023, hvor foreningen selv ansatte en daglig leder i forbindelse med foreningen modtog statsmidler som genrenetværksspillested. På det tidspunkt fortsat den kommunalt lønnede medarbejder i jobbet uden portefølje som leder. Medarbejderen går nu på pension og foreningen har brug for ansættelse af en medarbejder uden ledelsesportefølje. En medarbejder på det niveau vil kunne aflønnes indenfor en samlet lønramme på 500.000 kr. årligt. Hvis det nuværende lønbudget på netto 214.000 kr. tilføres netto 246.000 kr., vil det give foreningen brutto 500.000 kr. til ansættelse af en fuldtidsmedarbejder. Hvis Rytmask Råstof således får et øget driftstilskud på brutto 500.000 kr. til ansættelse af en medarbejder vil det ifølge afklaring med Statens Projektstøtteudvalg for Musik ikke kræve genforhandling af det statslige tilsagn om støtte som regionalt spillested.

Påvirkning på andre områder:

Ingen

Økonomi:

Svendborg Kommune giver et årligt driftstilskud til Rytmask Råstof på brutto 1,2 mio. kr. (2025-niveau), netto 1,1 mio. kr. Tilskuddet fremskrives årligt med den af kommunen anvendte fremskrivningsprocent. Udover det årlige driftstilskud støtter Svendborg Kommune foreningen med en medarbejder til en kommunal nettoudgift på ca. 214.000 kr. på grund af løntilskud.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant

Nr. 3: Øget driftstilskud til Museum Sydfyn

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	850	850	850	850
Finansiering				
I alt				

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Museum Sydfyn søger øget driftstilskud for at sikre det økonomiske grundlag under fagligheden for søfart og nyere tid ved afdelingen Svendborg Museum, der blandt andet har en fuldstændig centrale rolle i udviklingen af det nye museumsfællesskab i det maritime miljø på Svendborg Havn jfr. Kommunalbestyrelsens beslutning om at understøtte etablering af et maritimt oplevelsescenter på Baagø og Riber Grunden.

Sagsfremstilling:

Museet anfører, at driften af det kulturhistoriske museum i Svendborg er baseret på et skrøbeligt økonomisk grundlag, der ligger under niveauet for sammenlignelige museer i Danmark med ansvar for maritimhistorie, nyere tid og arkæologi. Museet gennemførte i 2024 en fusion og er løbende meget tilbageholdende med både forbrug og lønudgifter mhp. at styrke balancen i driften. De forskellige økonomiske tiltag, og engangsindtægter i 2024, har haft positiv betydning for museet, men museet må fortsat erkende, at driftsgrundlaget er utilstrækkeligt. Museet anfører, at både 2023 og 2024 har været uholdbart underbemandet, og i museets årsregnskab for 2023 og 2024, gør museet derfor også opmærksom på behovet for at opjustere det kommunale grundtilskud, således det bedre understøtter bredden af den faglige opgavevaretagelse og udviklingen frem mod et Maritimt Oplevelsescenter.

Museet skriver videre, at de nyder stor faglig respekt, og museet leverer museumsarbejde på et meget højt niveau – nationalt såvel som internationalt. Dette til trods for, at kernefagligheden inden for søfart og nyere tid kun er sikret via betydelig og usikker ekstern projektf finansiering fra fonde og puljer samt tidsbegrænset deltidsansættelse af afdelingslederen for Svendborg Museum ved Syddansk. Dette er en uholdbar situation, hvor museet lever i en konstant risiko for at miste sin kernefaglighed inden for netop de museumsområder, der repræsenterer det primære strategiske udviklingsfokus – et kommende besøgssted med fokus på den kulturhistoriske fortælling fra kongerne i Gudme til A.P. Møller på Svendborg Havn. Mister museet og byen denne kernefaglighed, så vurderes det at tage mindst ti-femten år at genopbygge

Påvirkning på andre områder:

Ingen

Økonomi:

Museum Sydfyn modtager et årligt kommunalt driftstilskud fra Svendborg Kommune på 3,6 mio. kr. brutto (2025-niveau), netto 3,4 mio. kr. Herudover modtager Museum Sydfyn et kommunalt tilskud på 125.000 kr. (2025-niveau) til driften af museumsskibet Viking.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant

Økonomiudvalgets temaer til budget 2026					
Temaer	Udvalg	2026	2027	2028	2029
1) Nyt dagsordensmodul til politikere - udgift ift. Nuværende ex. Implementering	ØKU	240	240	240	240
2) Studiestartfestival	ØKU	750	750	750	750
3A) Medfinansiering af Ny Boligsocial Helhedsplan 2026-2030 - forslag A	ØKU	661	661	661	661
3A) Medfinansiering af Ny Boligsocial Helhedsplan 2026-2030 - forslag B	Øku	317	317	317	317
I alt temaer inkl. forslag B Ny boligsoc. Helhedsplan		1.307	1.307	1.307	1.307

Nr. 1 Nyt Dagsordensmodul til udvalgs betjening:

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	240	240	240	240
Finansiering				
I alt	240	240	240	240

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Nyt dagsordensmodul til politisk betjening af Kommunalbestyrelsen, fagudvalg samt nævn og rådsbetjening.

Sagsfremstilling:

Svendborg Kommune har i dag et dagsordensmodul, som er en simpel udgave til en lav pris, men som også har nogle begrænsninger i forhold til. De politiske dagsordner kan det nuværende system håndtere, men notatfunktioner m.v. er svære at anvende, og mulighederne er begrænset.

Der har været rejst ønsker om et mere brugervenligt modul, samt et stort ønske om at kunne anvende modulet til § 18 udvalget, som har store mængder dokumenter, og som skal være beskyttet på en speciel måde. Dette har det ikke kunnet lykkes at få til at virke, så udvalget modtager i dag materialet manuelt, og kørt ud. For dette udvalgs vedkommende vil der være tid af spare ved en anden løsning.

Den nuværende løsning er ligeledes tung at anvende til nævn og råd, hvor der er medlemmer, som ikke er i Svendborg Kommunes system (f.eks. Bevillingsnævnet). Det forventes, at nyt dagsordensmodul kan udvides til at få Huslejenævn og Beboerklagenævnet med, hvilket vil kunne spare tid til kopiering m.v.

Formålet med en udskiftning er at få et modul som er mere brugervenligt, og som kan bruges til alle typer udvalg, råd og nævn mfl., samt kan være med til at effektivisering af arbejdsgange for flere udvalg.

Det forventes, at et nyt dagsordensmodul vil kunne hjælpe deltagerne på møderne med notehåndteringen, som for mange deltagere vil være nok, men for dem, som allerede benytter et specielt program, er det ikke sikkert, at den indbyggede notehåndtering er avanceret nok.

Påvirkning på andre områder:

De specielle udvalg som § 18 udvalget, og forventeligt Huslejenævn, Beboerklagenævn m.fl. vil kunne spare ressourcer til kopiering og udbringning. Her kan der dog i stedet for komme en udgift til IT-udstyr.

Økonomi:

Den nuværende løsning koster ca. 80.000 kr. årligt. Den nye løsning vil inkl. servere placeret i EU land koste ca. 320.000 årligt.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ej vurderet.

Nr. 2. Ansøgning om støtte til Studiestartfestival og Studiemiljø i Svendborg.

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	750	750	750	750
Finansiering				
I alt	750	750	750	750

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Svendborg Kommune har modtaget ansøgning om støtte til etableringen af en ny studiestartsfestival og et løbende initiativ til styrkelse af studiemiljøet i Svendborg Kommune.

Sagsfremstilling:

På vegne af Foreningen Start Svendborg, stiftet af Spillestedet Harders, Borgerforeningen Svendborg Teater og musikfestivalen Hansted Live, har Svendborg Kommune modtaget ansøgning om støtte til etableringen af en ny studiestartsfestival og et løbende initiativ til styrkelse af studiemiljøet i Svendborg Kommune.

Studiestartfestivalen finder sted fra onsdag den 10. september til lørdag den 13. september 2025. Der ansøges om et kommunalt tilskud på 750.000 kr. til dækning af udgifter vedr. leje af udstyr, honorar, markedsføring, udgifter til løbende kulturelle aktiviteter for de studerende i byen.

Jf. Svendborg Kommunes Udviklingsstrategi 2023-35 indgår signaturprojektet "Danmarks bedste studieby", hvor et af indsatsområderne er at tilbyde alle unge velkommen med en festlig modtagelse, som skal medvirke til at åbne døren til nye fællesskaber, samt en præsentation af hvad Svendborg kan tilbyde de studerende.

Det skal bemærkes, at Kultur- og Fritidsudvalget på mødet den 2.6.2025 behandlede ansøgning om tilskud for 2025, hvor udvalget besluttede at yde et tilskud på 145.000 kr., og at sagen oversendes til Økonomiudvalget til beslutning af yderligere tilskud. Økonomiudvalget besluttede på mødet at yde et yderligere tilskud på 150.000 kr. samt en underskudsgaranti på 150.000 kr.

Det skal ligeledes bemærkes, at Børn-, Unge- og Uddannelsesudvalget har fremsendt tema vedrørende etablering af en koordinatorfunktion til at understøtte fremdrift og

koordinering af det tværgående samarbejde om fælles fokusområder mellem kommune og uddannelser. Årlig udgift udgør 0,8 mio. kr.

Påvirkning på andre områder:

Der forventes en positiv afsmitning på tiltrækning af arbejdskraft, bosætning, omsætning i lokalområdet, kulturliv m.m.

Økonomi:

Det ansøgte støttebeløb udgør 750.000 kr. Det samlede budget fremgår af nedenstående oversigt.

Studiestartsfestival 2025

Indtægt	
Sponsorater & Faste indtægter	Budget
Bryggerier Up-front	TBD
Bryggerier Aktivitet	TBD
Bryggerier Markedsføringstilskud	TBD
Tilskud fra Fonde m.fl.	100.000
Lokale Sponsorater	400.000
Uddannelsinstitutioner	600.000
Kommunen	750.000
Turistforening/Bevæarterforening/Erhvervsforum	TBD
Billetindtægter	150.000
Indtægt Total	2.000.000
Boder	
Egne boder - nettoresultat	25.000
Øvrige eksterne boder - indtægt	25.000
F&B - total	50.000
Totale indtægter	2.050.000
Udgifter	
Artist gebyrer	
Artist Free - Artist Fee	1.000.000
Artist Free - M.A.P	
Artister Lokalt tilskud	
Artister Lokal pulje	
Artist gebyrer - total	1.000.000
Production / Others	
Markedsføring	150.000
Sekretariat	450.000
Studietilbud	250.000
Produktions omk.	150.000
KODA / PRS (udsolgt)	50.000
Produktion / andre - total	1.050.000
Totale udgifter	2.050.000
ESTIMERET RESULTAT	0

CO2-Konsekvensvurdering:

Ej vurderet

Nr. 3 Boligsocial Helhedsplan 2026 - 2029

Budget A

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	661	661	661	661
Finansiering				
I alt	661	661	661	661

+ = udgift, - = indtægt

Budget B

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	317	317	317	317
Finansiering				
I alt	317	317	317	317

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Den nuværende Boligsociale Helhedsplan udløber ved udgangen af 2025. Helhedsplanen har til hensigt at løfte udsatte almene boligområder ved hjælp af nære, lokalt forankrede projekter, der arbejder tæt på området beboere. I Svendborg arbejdes der i 10 almene boligområder, med fokus tryghed og trivsel, beskæftigelse, uddannelse og kriminalitetsforebyggelse.

Landsbyggefonden har givet tilsagn om en medfinansiering på 15.000.000 kr. til en ny boligsocial helhedsplan i Svendborg fra 2026 – 2029. Svendborg Kommune og boligforeningen Sydfyns Almene Boliger (SAB) skal sammen med Landsbyggefonden finansiere den samlede helhedsplan.

Sagsfremstilling:

Den nuværende Boligsociale Helhedsplan udløber ved udgangen af 2025. I den forbindelse har Landsbyggefonden, der er en selvejende institution, hvis formål er at fremme det almene byggeris selvfinansiering, givet tilsagn om en medfinansiering på 15.000.000 kr. til en ny boligsocial helhedsplan i Svendborg fra 2026 – 2029.

Svendborg Kommune og boligforeningen Sydfyns Almene Boliger (SAB) skal sammen med Landsbyggefonden finansiere den samlede helhedsplan.

For den lokale medfinansiering, er der udarbejdet et budgetforslag A og et budgetforslag B. I begge budgetter er Landsbyggefondens andel den samme.

Lands gennemsnittet for medfinansiering i boligsociale helhedsplaner er 41%. Landsbyggefonden har en forventning om at den lokale medfinansiering fastholder et niveau omkring lands gennemsnittet, og derfor har både budget A og B en højere medfinansiering end i dag.

I regeringens boligaftale fra 2020 blev støttemidlerne til boligsociale indsatser beskåret med over 40 procent, hvilket har betydet at flere boligsociale helhedsplaner på landsplan har fået nedsat deres tilskud. Landsbyggefonden har udtrykt at man ser positivt på det

igangværende arbejde i Svendborg, og har derfor fastholdt det høje tilskud til en fremtidig helhedsplan.

Overblik over de forskellige budgetter fremgår i nedenstående tabel. Til sammenligning, fremgår budgettet fra den nuværende helhedsplan.

Tema	Samlet budget	Landsbyggefondens tilskud	Samlet medfinansiering SAB + kommune i alt	Medfinansiering i %
Budget 2022-2025 (nuværende helhedsplan)	19.805.000	14.805.000	5.000.000	25
2026-2029 Budgetforslag A	28.767.000	15.000.000	13.767.000	48
2026-2029 Budgetforslag B	25.865.000	15.000.000	10.865.000	42

Svendborg Kommune og SABs medfinansiering udgøres af henholdsvis et kontant bidrag og en medfinansiering i timer/tilskud til lokaler. Kommunens medfinansiering i timer er steget i forhold til nuværende helhedsplan. Dette skyldes lønningerne og fremskrivningerne, men også fordi de kommunale medarbejdere, der arbejder i helhedsplanen, er regnet ind og kapitaliseret modsat i dag. Det betyder at kommunens medfinansiering øges procentvis, uden yderligere udgift for kommunen.

Mens den timemæssige medfinansiering er den samme i begge fremtidige budgetforslag, er der forskel i den kontante medfinansiering. Budget A har en kontant medfinansiering på 2.645.000 kr., mens Budget B udgør 1.270.000 kr.

De to budgetter tegner to forskellige veje for en ny boligsocial helhedsplan. Mens budgetforslag B er en videreførelse af det nuværende niveau og status quo på boligsociale ambitioner, kommer budgetforslag A med større ambitioner for det boligsociale arbejde i Svendborg, lidt øget normering, flere indsatser og aktiviteter særligt indenfor børn og unge, beskæftigelse, Social- og økonomisk rådgivning, sundhed samt naboskab og fællesskaber.

SAB ønsker at styrke den boligsociale indsats i hele boligselskabet, og derfor også i de områder, som er i helhedsplanen. SAB anerkender behovet for at tilføre flere midler til helhedsplanen, men mener også at et løft af boligområderne er et fælles ansvar, der bør ske sammen med kommunen. SAB har derfor i sinde at indstille budget A til Organisationsbestyrelsen og afdelingsmøderne i alle afdelinger, såfremt Svendborg Kommune bakker op.

Påvirkning på andre områder:

Mange foreninger, fonde, kommunale tilbud og projekter kigger i disse år også positivt mod Svendborg. Den Boligsociale Helhedsplan indgår ofte som afgørende aktør i sociale indsatser og fondsstøttet udviklingsprojekter.

Dette arbejde kræver ressourcer at deltage i, men giver samtidig øget bevillinger, bedre indsatser og mere tværgående samarbejde i de forskellige indsatser.

I budget B får medarbejderne ikke meget tid i overskud til at deltage i tværgående udviklingsprojekter i samarbejde med Svendborg Kommune. Det er vurderingen, at en række nuværende og planlagte samarbejder må prioriteres ned med budgetforslag B:

- Madkulturen
- Familiernes Hus
- Madtutten

- Demensopsporing/sundhedspartnerskaber
- Bydelsudvikling i Svendborg NØ
- Almene Kunst Klubber
- GAME
- Integrationsrådet

Økonomi:

Der er udarbejdet et budgetforslag A og et budgetforslag B. I begge budgetter er Landsbyggefondens andel den samme; 15 mio. kr. over 4 år.

Nedenfor er overblik over økonomien for den samlede projektperiode på 4 år fra 2026 – 2029.

	Samlet budget	Svendborg Kommune medfinansiering kontant	Svendborg Kommune medfinansiering timer	Svendborg Kommune medfinansiering i samlet
Budgetforslag A	28.767.000	2.645.000	3.909.000	6.554.000
Budgetforslag B	25.866.000	1.270.000	3.909.000	5.179.000

SAB medfinansierer henholdsvis 7.213.000 kr. i Budgetforslag A og 5.687.000 kr. i Budgetforslag B.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant.

Budget 2026-29

Teknik- og Miljøudvalget

Temaforslag drift

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
1. Gratis lokalruter for alle	650	650	650	650
2. Drift og vedligeholdelse af offentlige legepladser	300	300	300	300
3. Medarbejderressourcer til realisering af vedtagne natur- og vandplansprojekter	1.500	1.500	1.500	1.500
4. Odensevej, afledte driftsudgifter	0	205	205	205
5. Omlægning af landbrugsarealer og vandløb ifm. Grøn Trepert	1.375	1.375	1.375	0
I alt	3.825	4.030	4.030	2.655

Nr. 1: Gratis lokalruter for alle

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Indtægtstab	1.150	1.150	1.150	1.150
Udgifter til skolekort	-500	-500	-500	-500
I alt	650	650	650	650

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Indførelse af gratis buskørsel på lokalruter i Svendborg Kommune kan fremme et bæredygtigt transportvalg og reducere CO₂-udledning.

FynBus har beregnet, at Svendborg Kommune vil have et estimeret nettoindtægtstab på 0,65 mio. kr. årligt, hvis der indføres gratis lokalruter for alle.

Sagsfremstilling:

Hvis Svendborg Kommune indfører gratis buskørsel på lokalruterne, vil dette kunne være med til at fremme bæredygtig transport, reducere CO₂-udledning og generelt styrke brugen af offentlig transport i kommunen.

FynBus har regnet på, hvad indførelsen af gratis buskørsel for alle på lokalruter i Svendborg Kommune vil betyde:

	Estimeret indtægtstab	Estimerede udgifter til skolekort	Estimeret nettoindtægtstab
Gratis buskørsel for alle på lokalruter	1,15 mio. kr.	0,5 mio. kr.	0,65 mio. kr.

Ved at indføre gratis buskørsel på lokalruterne vil det være muligt at reducere udgiften til skolekort med 0,5 mio. kr. årligt. Der vil fortsat være en udgift til og behov for administration af skolekort til bybusser i forhold til elever fra Thurø Skole, Rantzausminde Skole, Nymarkskolen og Tved Skole, samt alle speciallinjer og 10. klasse, der skal ansøge om skolekort.

Påvirkning på andre områder:

Hvis lokalruterne gøres gratis, vil det give borgerne i lokalområderne en gratis mulighed for at vælge en mere bæredygtig transportform frem for at tage bilen, særligt hvis Svendborg Kommune får elbusser på lokalruterne.

Hvis passagertallet stiger markant, kan det blive nødvendigt at indsætte ekstra kapacitet, hvilket vil medføre øgede omkostninger til den ekstra kørsel. Det er på nuværende tidspunkt ukendt, hvor meget passagertallet vil stige og hermed hvilken konsekvens for omkostningerne det vil få.

Økonomi:

Indførelsen af gratis buskørsel for alle på lokalruterne vil betyde et estimerede nettoindtægtstab omkring 0,65 mio. kr. jævnfør tabellen nedenfor:

Fordelte indtægter for lokalruter, 2024

I 1000 kr.	I alt	Heraf børn til 16 år	Voksen + pensionist
Enkeltbilletter	17	2	15
Classic	237	38	199
Pendlerkort	76	12	64
Ungdomskort	72	-	72
Skolekort	494	494	-
Andet	253	44	208
I alt	1.148	590	559
Excl. Skolekort	655	96	559

Posten "Andet" dækker primært over statslig kompensation for gratis transport til børn.

FynBus forventer en ny beregningsmodel ved udgangen af 2026, hvorfor ovenstående tal for voksne og pensionister forventes at se anderledes ud herefter.

Hvis passagertallet stiger markant, og der som følge heraf skal indsættes ekstra kapacitet, vil det betyde en merudgift på 0,07 mio. kr. pr. bus pr. mdr.

Som alternativ til gratis lokalruter for alle vil det være muligt at indføre gratis lokalruter for børn og unge op til 16 år med et nettoindtægtstab på 0,1 mio. kr.

CO2-Konsekvensvurdering:

Gratis lokalturer kan potentielt reducere brugen af private køretøjer, hvilket vil medføre en nedsættelse af CO2-udledningen.

Udledningen af CO2 vil samtidig stige, hvis der bliver behov for at indsætte ekstra kapacitet. Hvis kommunen overgår til elbusser på lokalruterne, vil udledningen af CO2 dog være minimal.

Nr. 2: Drift og vedligeholdelse af offentlige legepladser

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	300	300	300	300
I alt	300	300	300	300

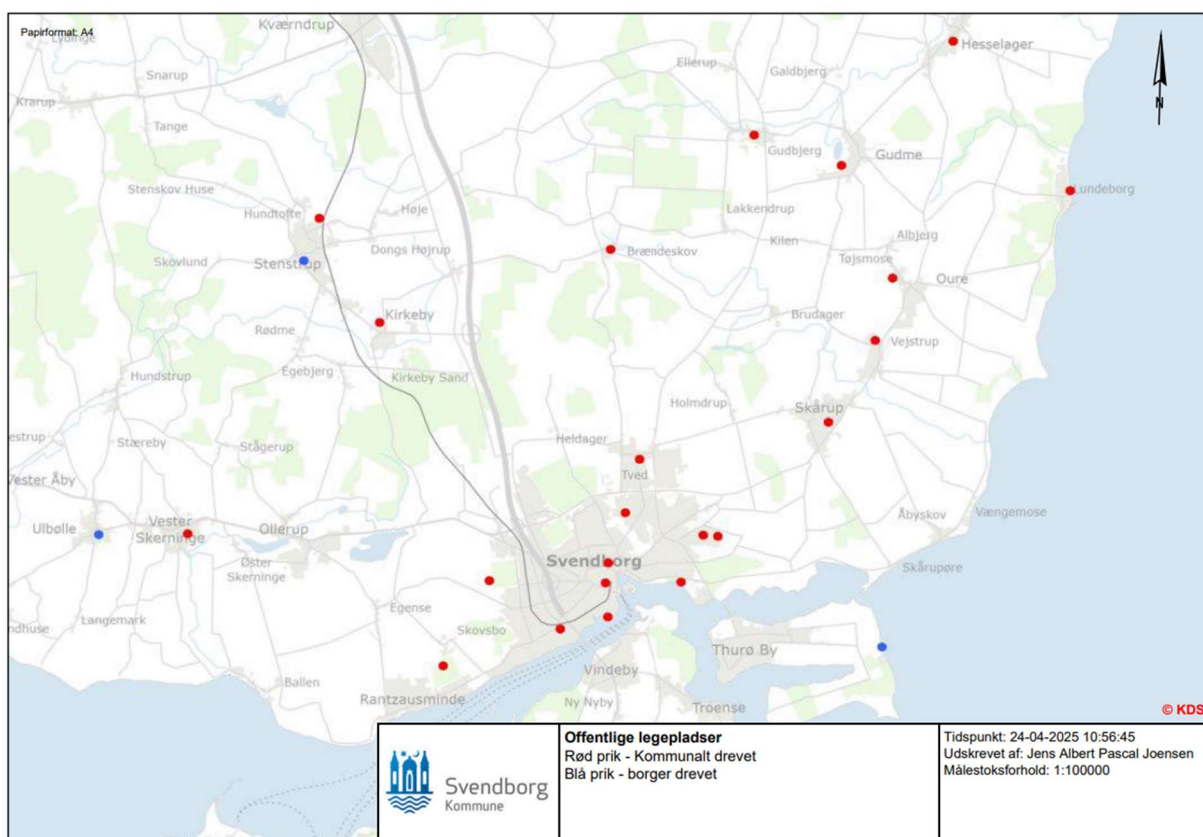
+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Legepladserne i Svendborg Kommune er ved at blive så nedslidte, at flere af dem risikerer at skulle nedlægges. Det skyldes, at det nuværende budget kun dækker sikkerhedsinspektion samt mindre reparationer. Budgettet rækker ikke til at udskifte nedslidte legeredskaber. For at undgå nedlæggelser har administrationen udarbejdet et drifts- og fornyelsesbudget. Det kræver en årlig budgetforøgelse på 0,3 mio. kr. for at fastholde det nuværende niveau på kommunens offentlige legepladser.

Sagsfremstilling:

Svendborg Kommune har 25 offentlige legepladser, som ligger udenfor institutions- og idrætsområderne. Legepladsernes placering fremgår af nedenstående billede:

Fornyelse af nedslidte legepladser er ikke muligt indenfor det nuværende driftsbudget. Driftsbudget for grønne områder dækker kun inspektionsudgifter og mindre reparationer samt udskiftninger af delelementer på legepladserne.

Administrationen vurderer på den baggrund, at der med det nuværende budget potentielt skal nedlægges fem legepladser frem mod 2031, som følge af slitage og ælde. Frem til 2036 forventes der at skulle nedlægges yderligere tre legepladser.

Administrationen har på den baggrund udarbejdet et driftsbudget, der indeholder omkostninger til drift og fornyelse af legeredskaber ved behov, så de undgår nedlægning.

Det foreslåede budget tager udgangspunkt i, at legeredskaberne har en levetid på cirka 20 år. Det betyder, at redskaberne skal udskiftes løbende, når de er udtjente. Udskiftningerne er tænkt som 1:1-udskiftninger, hvor f.eks. en gynge erstattes af en ny gynge.

Påvirkning på andre områder:

De offentligt tilgængelige legepladser har stor betydning for flere brugergrupper, herunder hjemmegående forældre, dagplejere, private pasningsordninger og bedsteforældre med børnebørn. Legepladserne fungerer som et let tilgængeligt, gratis tilbud, der understøtter fysisk aktivitet, socialt samvær og motorisk udvikling.

Nedlæggelse af legepladser vil især kunne mærkes i de områder, hvor der er langt til den nærmeste alternative legeplads. Det vil reducere udbuddet af nære fritidsaktiviteter og kan påvirke børnefamiliernes muligheder for spontan udeleg i hverdagen.

Økonomi:

Det nuværende budget til drift og vedligehold af kommunens offentlige legepladser udgør 0,24 mio. kr. årligt.

For at undgå nedlæggelse af legepladser bør budgettet øges med 0,30 mio. kr. årligt. Det samlede årlige drifts- og fornyelsesbudget vil herefter udgøre 0,54 mio. kr.

Budgetforøgelsen dækker udgifter til løbende udskiftning af nedslidte legeredskaber baseret på en gennemsnitlig levetid på 20 år. Der er ikke indregnet midler til udvidelser eller tematiske forbedringer af legepladserne.

CO2-Konsekvensvurdering:

Sagen vurderes ikke at have konsekvenser for CO2-udledningen.

Nr. 3: Medarbejderressourcer til realisering af vedtagne natur- og vandplansprojekter

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	1.500	1.500	1.500	1.500
I alt	1.500	1.500	1.500	1.500

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Opnormering med to medarbejdere til natur- og vandplansprojekter. Én medarbejder til realisering af naturprojekter fra kommunens strategi for natur- og friluftspjekter og én medarbejder til realisering af projekter fra de statslige vandområdeplaner. Ressourcerne skal sikre realiseringen af allerede besluttede initiativer, som er finansieret tidligere.

Sagsfremstilling:

Naturprojekter

Administrationen har udarbejdet en revision af 'Natur og Friluftsliv i Svendborg Kommune – Strategi og handlinger 2019-2030. Nye handlinger 2025-2026', som blev endelig godkendt i Kommunalbestyrelsen den 29. april 2025.

Svendborg Kommune har derfor nu en klar strategi for natur- og friluftspjekter til gavn for natur og borgere. Strategien indeholder 69 nye handlinger. Der er afsat anlægsmidler til naturprojekter fra både Naturpuljen og Biodiversitetspuljen. For at kunne realisere projekterne, er der brug for en medarbejder, der kan få anlægsmidlerne bragt i spil, håndtere lodsejerdiallog, mv.

Udover Natur og Friluftsliv har administrationen følgende store naturprojekter og myndighedsopgaver på naturområdet i pipeline i 2026:

- LIFE RING (er bemandet)
- 200 ekstra sager efter 10 års gennemgang af beskyttet natur (lovpligtigt)
- Skærpede lovkrav til undersøgelser af særligt beskyttede arter (bilag IV)
- En øget mængde besigtigelser og screeninger af natur og en øget mængde skovrejsningssager, som følge af Grøn Trepert.

En opnormering med én medarbejder til naturprojekter, vil betyde, at der kan sættes følgende i gang i 2026:

- Dynden. Undersøge muligheden for at udvide naturpleje og om muligt iværksætte rydning og afgræsning på i alt 6-8 ha.
- Monnet-Stjoul, Vornæs. Starte arbejdet med at sikre værdifulde strandenge i forbindelse med stigende havniveau, ved at skabe mulighed for at strandenge kan udvikle sig ind i land. Tænkes sammen med at skabe levesteder og spredningskorridorer for grønbroget tudse og strandtudse.
- Etablere en 'insektsti' med sikring af levesteder og formidling af særlige insektarter og sommerfugle.
- Tankefuld. Starte arbejdet med at udvikle første etape af Landskabsringen - et sammenhængende, oplevelsesrigt skov- og naturområde rundt om den nye bydel.

- Behandling af sager afledt af 10 års gennemgang af beskyttet natur.

Administrationen gør opmærksom på, der er tale om projekter på private arealer, som laves på baggrund af frivillige aftaler. Administrationen er derfor afhængig af velvillige lodsejere.

Vandplansprojekter

Vandområdeplanerne skal sikre god økologisk og kemisk tilstand i de danske vandområder. Vandområdeplanerne er statslige og indtil i dag er der tre planperioder: Vandplaner 2009-2015, Vandområdeplaner 2015-2021 og Vandområdeplaner 2021-2027. I hver planperiode er der udpeget vandplansprojekter (indsatser) i vandområderne, som skal forbedre den nuværende tilstand. Kommunerne skal realisere vandplansprojekterne inden udgangen af 2027. Der er i alt 57 indsatser i vandløb og 2 indsatser i søer i Svendborg Kommune som skal realiseres.

Vandområdeplanerne opstiller også rammer for kvælstofindsatsen, der gennemføres for at forbedre vandkvaliteten i vores kystvande. Dette indsatskrav skal udmøntes via Grøn Trepert og omlægningsplanerne i samarbejde med de øvrige kommuner omkring Det Sydfynske Øhav.

Administrationen har frem til i dag igangsat forundersøgelser og realisering af flere vandplansprojekter fra de tre planperioder. Arbejdet har ikke udmøntet sig i realisering af alle de igangsatte projekter. Årsagen til den manglende realisering har i høj grad været ressourcemangel, tekniske forhindringer, men også manglende tilslutning fra lodsejere. Mange vandplansprojekter er langvarige og involverer flere lodsejere, hvilket kræver en tålmodig indsats.

Med tilførsel af en ny medarbejder til at løfte vandplansprojekter, kan administrationen få flere projekter realiseret.

En opnormering med én medarbejder til vandplansprojekter, vil betyde, at der kan sættes følgende i gang i 2026:

- Gunnestrup Mølle - fortsætte processen med projektrealisering.
- Hørup Å - fortsætte processen med projektrealisering
- Tange Å - fortsætte processen med projektrealisering.
- Sørestaurering - Gudme Sø og Sørup Sø.
- Andre vandløbsprojekter. Fortsætte processen med projektrealisering af de projekter som allerede er forundersøgt. Igangsættelse af nye forundersøgelser af projekter i vandløbene fra de tre vandplansperioder.

Administrationen gør opmærksom på, der er tale om projekter på private arealer, som laves på baggrund af frivillige aftaler. Administrationen er derfor afhængig af velvillige lodsejere.

Påvirkning på andre områder:
Ingen.

Økonomi:

Vi har følgende anlægsmidler til rådighed til naturprojekter:

- Ca. 0,5 mio. kr. årligt fra 2026-2029 i Naturpuljen udover skovrejsning, hvor der dog i 2028 er ca. 0,75 mio. kr. som er inkl. en tidligere anlægsperiodisering.

- Ca. 2,0 mio. kr. i alt i 2026-2027 fra Biodiversitetspuljen til naturprojekter udover LIFE-RING projekter.

Udgifterne til et ekstra årsværk til både naturprojekter og vandplansprojekter estimeres til 750.000 kr. pr. årsværk.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

Nr. 4: Odensevej, afledte driftsudgifter

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift: Signalanlæg	0	75	75	75
Drift: Fortov og veje	0	130	130	130
I alt	0	205	205	205

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Området ved Odensevej er udlagt til detailhandelsformål i Kommuneplanen 2021-2033. Kommunalbestyrelsen har tidligere godkendt, at der arbejdes videre med etableringen af et aflastningscenter. Projektet kræver større tilpasninger af infrastrukturen, som vil medføre øgede driftsudgifter.

Sagsfremstilling:

Området mellem Odensevej og Svendborgmotorvejen, nord for Ring Nord, er i Kommuneplan 2021-2033 udlagt til detailhandelsformål, herunder butikker med udvalgsvarer og særligt pladskrævende varegrupper. Kommunalbestyrelsen godkendte den 25. juni 2024, at der skulle arbejdes videre med projektet om et aflastningscenter ved Odensevej.

En trafikal analyse har vist, at etableringen af centeret forudsætter omfattende ændringer i vejnettet for at sikre både fremkommelighed og trafiksikkerhed.

Kommunalbestyrelsen besluttede samtidig, at de driftsudgifter, der følger af udbygningen af infrastrukturen, skal indgå i budgetforhandlingerne for 2026. Når infrastrukturen er udbygget, forventes et stigende behov for drift og vedligehold.

Udbuddet af arealerne er planlagt, men igangsættes først, når Ankestyrelsen har godkendt vilkårene.

Påvirkning på andre områder:

Etableringen af aflastningscenteret og de tilhørende infrastrukturelle ændringer vil påvirke flere kommunale driftsområder. Det gælder blandt andet vintertjeneste, vejvedligehold og trafikstyring.

Økonomi:

De gennemsnitlige årlige driftsudgifter til signalanlæg, inklusive elforbrug, er estimeret til cirka 0,03 mio. kr. pr. anlæg. I forbindelse med projektet etableres to nye signalanlæg, og det eksisterende anlæg udvides væsentligt. Det svarer samlet til driftsudgifter for 2,5 signalanlæg, svarende til cirka 0,075 mio. kr. årligt.

Derudover skal der afsættes midler til drift og vedligeholdelse af asfalt og fortove, inklusive vinterrydning, svarende til cirka 0,13 mio. kr. årligt.

CO2-Konsekvensvurdering:

Udbygningen af infrastrukturen omkring aflastningsområdet ved Odensevej forventes at have en mindre negativ CO2-påvirkning som følge af øget asfaltareal og elforbrug til drift af nye signalanlæg. Det vurderes dog, at påvirkningen er begrænset og ikke ændrer det samlede kommunale CO2-regnskab væsentligt.

Nr. 5: Omlægning af landbrugsarealer og vandløb ifm. Grøn Trepert

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	2.500	2.500	2.500	0
Finansiering	- 1.125	- 1.125	- 1.125	0
I alt	1.375	1.375	1.375	0

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Driftstema om projektlederressourcer til omlægning af landbrugsarealer til natur og vandløb ifm. Grøn Trepert. Omlægningsprojekterne er afgørende for at realisere de projekter, som skal reducere iltsvind og fedtemøg i Det Sydfynske Øhav samt give de lokale lodsejere adgang til økonomisk støtte til at omlægge landbrug.

Svendborg Kommune vil få tilbagebetalt store dele af udgifterne til projektledelse fra staten ved projektgennemførelse, men det vil kræve driftsmidler at påbegynde arbejdet. Uden midler til opgaven vil Svendborg Kommune ikke kunne løfte implementeringen af den Grønne Trepert, da indtægterne først opnås ved projektgennemførelse.

Sagsfremstilling:

Implementering af grøn Trepert

Regeringen indgik i 2024 en aftale om en langsigtet plan for omlægning af Danmarks arealer og fødevarerproduktion. Målet er at reducere landbrugets klimaaftryk og forbedre natur, biodiversitet og vandmiljø. Kommunerne har ansvar for implementering af aftalen, og Svendborg Kommune er formands- og sekretariatskommune for indsatsen omkring hele Det Sydfynske Øhav.

Det Sydfynske Øhav har de seneste år været ramt af dårlig vandkvalitet med bl.a. iltsvind og stor forekomst af fedtemøg. I 2025 skal den Grønne Trepert og de enkelte kommuner vedtage en omlægningsplan, der skal udpege, hvilke landbrugsarealer der skal omlægges for at sikre en god økologisk tilstand i Det Sydfynske Øhav. Efter vedtagelse af omlægningsplanen skal den konkrete omlægning af arealerne igangsættes, herunder omstilling fra landbrug til vådområder, natur, skov mv. i dialog med lodsejerne.

For at føre projekterne ud i livet er der behov for ansættelse af projektledere med kompetence indenfor landbrug, vandmiljø, vandløb, natur, projektledelse og forhandling med lodsejere. Der vil derudover være et træk på de allerede eksisterende kompetencer i kommunen indenfor bl.a. planlægning, miljøjura, GIS-kort og landbrugsområdet.

Understøttelse af det lokale landbrug og lodsejere i Svendborg Kommune

Staten har afsat i alt 43 mia. kr. i puljemidler til lodsejere, der ønsker at omstille deres landbrugsjord. Der er allerede lodsejere i Svendborg Kommune, der har rejst et ønske om at omlægge, og det er forventningen, at interessen vil stige når puljerne åbner.

Hvis ikke der prioriteres midler til omlægningsindsatsen i Svendborg Kommune, vil det lokale landbrug stå dårligere end de omkringliggende kommuner ift. adgang til de statslige støtteordninger. Dertil kommer, at staten medio 2026 vil gøre status på implementeringen af Grøn Trepert og at de kvælstofreduktioner, der ikke nås via arealomlægning i stedet skal nås via reduktion af landmændenes gødningstilladelser.

Dette vil have en betydelig negativ påvirkning af landbrugets rammevilkår, og for landbruget er det derfor et hensyn, at man medio 2026 er nået langt med omlægningen.

Havmiljø, natur og rekreative potentialer

Niveauet for kvælstofreduktionerne i Det Sydfynske Øhav er fastlagt af staten ud fra en vurdering af, hvad der skal til for at genoprette en god økologisk balance i Øhavet. Gennemføres omlægningsprojekterne ifm. Grøn Trepert vil man over en årrække kunne genoprette havmiljøet.

I takt med at de enkelte omlægningsprojekter realiseres vil de kunne bidrage til naturen i Svendborg Kommune, og der vil være muligheder for at tænke rekreative aktiviteter ind i områderne.

Opnormering

Tre medarbejdere med faglighed indenfor projektledelse, landbrug, vandmiljø, vandløb, skovrejsning og natur. Dette er den mindst mulige normering, der skal til for at realisere projekterne, så man holder tidsplanen i perioden 2026 – 2030.

Påvirkning på andre områder:

Ingen.

Økonomi:

Udgifterne til hvert et ekstra årsværk anslås til 750.000 kr. pr. år.

Der er derudover afsat 250.000 kr. pr. år til mindre tilpasninger i de enkelte projekter fx adgangsveje, stier, bænke, mv.

Bidragsfordeling og statslig medfinansiering

For at realisere omlægningsprojekterne vil Svendborg Kommune have en udgift til forundersøgelser og til selve projektudførelsen. Udgifterne vil blive refunderet af staten i takt med at forundersøgelserne afsluttes og projekterne realiseres. Refunderingen fra staten udbetales altså med tilbagevirkende kraft, hvilket vil kræve et udlæg fra kommunens side ved hvert enkelt projekt. Dette vil effektivt betyde, at kommunen vil have et løbende udlæg fra opstart af det første projekt til afslutning af det sidste.

Hvis et projekt igangsættes, men ikke kan realiseres, refunderer staten ikke de udgifter som kommunen har afholdt. Det er fx udgifter til projektarbejde og rådgivertimer.

Kommunens udgifter til myndighedsbehandlingen i forbindelse med projekterne refunderes ikke af staten. Denne udgift forventes at stige i takt med at flere projekter igangsættes.

På baggrund af dialog med kommuner, der tidligere har gennemført omlægningsprojekter, samt egne erfaringer, anslås det, at ca. 50% af omkostningerne kan refunderes. De resterende 50% går til myndighedsarbejde samt omkostninger til projekter, som ikke kan realiseres. I takt med at der oparbejdes erfaring med vådområdeprojekter er det forventningen, at en større andel af omkostningerne kan refunderes.

De økonomiske rammer for omlægningsindsatsen fremgår af følgende:

- BEK 797 af 13/06/2023 Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

- BEK 1523 af 16/12/2019 Bekendtgørelse om tilskud til vådområdeprojekter og naturprojekter på kulstofrige lavbundsjord
- BEK 13 af 13/01/2025 Bekendtgørelse om tilskud til Vand- og klimaprojekter 2024 og 2025

Forpligtigende samarbejde

Svendborg Kommune løser hele omlægningsindsatsen på Ærø i regi af Det Forpligtigende Samarbejde på det tekniske område, hvor Ærø Kommune på timebasis køber understøttelse fra Svendborg Kommune. Tilsvarende støtter Svendborg Kommune omlægningsindsatsen på Langeland, dog med en arbejdsdeling, hvor Langeland løfter lodsejerkontakten, forhandlinger, mv. mens Svendborg Kommune løfter de tekniske forberedelser og myndighedsopgaverne.

Øvrigt ressourcetræk

Ud over årsværkene beskrevet i dette budgettema vil implementeringen af Grøn Trepark trække på de eksisterende kompetencer i Klima, Natur og Miljø indenfor landbrugsområdet, vandmiljø, projektledelse og miljøjura. Der vil derudover være et mindre træk på kompetencerne indenfor (1) planlægning i det åbne land og sammenhæng med øvrig kommunal planlægning i afdelingen for Byg og Byudvikling, (2) påvirkningen af kommunale arealer i Center for Ejendomme og Teknisk Service samt (3) GIS-kortlægning i afdelingen for It, Data og Digitalisering.

De årlige udgifter på klima- og Naturområdet i Svendborg Kommune var på 97 kr. pr. person i 2024. Til sammenligning er udgifterne på området 198 kr. pr. person pr. år i gennemsnit på tværs af Region Syddanmark, svarende til en årlig underfinansiering på 6.063.890 kr. (51,1 pct.) i Svendborg Kommune. Udgiftsniveauet til området blandt de andre kommuner, som har et stort indsatsbehov på kvælstofområdet og behov for at understøtte landbruget er højere end gennemsnitsudgifterne i Region Syddanmark.

Underfinansieringen betyder, at projekterne i Grøn Trepark ikke kan løses ved omdisponering indenfor den eksisterende økonomisk ramme, og at man allerede i den nuværende situation udskyder øvrige myndighedsopgaver og projekter på natur- og klimaområdet.

CO2-Konsekvensvurdering:

Omlægning af arealer fra landbrug til natur vil have en positiv klimapåvirkning.

Budget 2026-29

Plan- og Lokalsamfundsudvalget

Temaforslag drift

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
1. Ressourcer til stier i åbent land	500	500	500	500
2. Ressourcer til prioritering af de planlagte og fremtidige strategiske udviklingsprojekter	3.000	3.000	3.000	3.000
I alt	3.500	3.500	3.500	3.500

Nr. 1: Ressourcer til stier i åbent land

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	500	500	500	500
Finansiering				
I alt	500	500	500	500

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Plan- og Lokalsamfundsudvalget har bedt om at få udarbejdet et budgettema med henblik på etablering af flere stier i Svendborg Kommune. På den baggrund foreslås en opnormering på 0,50 mio. kr. årligt, svarende til ét årsværk til det tværgående arbejde med stier i Svendborg Kommune.

Formålet er at sikre planlægning, etablering og lokal forankring af både eksisterende og nye stiprojekter, herunder eksempelvis ruter i naturen, stier i lokalsamfund, motionsruter samt stiprojekter ønsket af lokalsamfundsudvalgene eller beskrevet i Svendborg Kommunes strategi for Natur- og Friluftsliv.

Forslaget er en opfølgning på budgetforliget for 2025, hvor der blev afsat 0,4 mio. kr. til arbejdet med lokale stiprojekter.

Sagsfremstilling:

Som led i budgetforliget for 2025 blev der afsat 0,4 mio. kr. til at understøtte lokale stiprojekter, hvoraf 0,15 mio. kr. er reserveret til anlæg af stier og 0,25 mio. kr. til administrative ressourcer. På den baggrund er administrationen gået i gang med at identificere relevante projekter og koordinere den videre proces. Der arbejdes blandt andet på at etablere arbejdsgrupper med relevante parter for at sikre fremdrift og lokal forankring.

På mødet i Plan- og Lokalsamfundsudvalget den 6. maj 2025 blev det besluttet, at der skulle udarbejdes et budgettema med henblik på at afsætte flere ressourcer til etablering af stier i det åbne land.

Der er på nuværende tidspunkt ikke tilstrækkelig administrativ kapacitet til at varetage arbejdet med stiprojekter i Svendborg Kommune. Udover de lokale stiprojekter i kommunens lokalsamfund er der et omfattende arbejde forbundet med de stier, der indgår i den reviderede strategi for *Natur og Friluftsliv i Svendborg Kommune – Strategi*

og handlinger 2019-2030. Nye handlinger 2025-2026", som blev godkendt af Kommunalbestyrelsen den 29. april 2025. Strategien omfatter konkrete handlinger til etablering af stier, der kan forbedre borgernes adgang til naturen.

Det foreslås derfor, at der afsættes yderligere 0,50 mio. kr. årligt, så der samlet afsættes midler svarende til 1 årsværk til at arbejde tværgående med stier i Svendborg Kommune.

En opnormering vil muliggøre en styrket indsats, herunder:

- intern koordinering af stiprojekter på tværs af forvaltningsområder
- planlægning og fremdrift i nye stiforløb
- dialog og frivillige aftaler med lodsejere

Budgettemaet omfatter alene administrative ressourcer. Anlægsomkostninger til selve etableringen af stier indgår ikke, men forudsættes finansieret via borgerbudgetter, puljemidler eller andre relevante driftsmidler.

Påvirkning på andre områder:

- Natur og Friluftsliv: Styrket mulighed for at realisere handlinger i strategien *Natur og Friluftsliv i Svendborg Kommune*, herunder forbedret adgang til naturen gennem etablering af stier.
- Lokal udvikling: Øget mulighed for samarbejde med lokalsamfund og lodsejere omkring stiprojekter.
- Internt samarbejde: Bedre koordinering på tværs af kommunale fagområder, herunder plan, natur, fritid og trafik.
- Frivillighed: Styrket understøttelse af frivillige initiativer og partnerskaber i lokalsamfundene.

Økonomi:

Der er allerede afsat 0,4 mio. kr. til arbejdet med lokale stiprojekter.

For at sikre tilstrækkelige med ressourcer til det tværgående arbejde med stier i Svendborg Kommune, foreslås det derfor, at der afsættes yderligere 0,50 mio. kr. årligt, så der samlet set afsættes midler svarende til 1 årsværk.

Anlægsudgifter til etablering af stier er ikke omfattet af dette budgettema.

Driften af nye stier i lokalområder dækkes af midler afsat i budgetaftalen for 2025 under *"Drift af projekter affødt af områdefornyelse og borgerbudgetter."*

CO2-Konsekvensvurdering:

Forslaget har begrænsede konsekvenser for CO2-udledningen, da det primært vedrører administrative ressourcer. Indirekte kan bedre adgang til naturen og flere rekreative stiforbindelser dog medvirke til:

- Øget cykel- og gangtrafik
- Styrket naturformidling og bevidsthed om bæredygtig adfærd
- Lavpraktiske løsninger som fx trædestier vil have minimal klimapåvirkning i anlægsfasen

Nr. 2: Ressourcer til prioritering af de planlagte og fremtidige strategiske udviklingsprojekter

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Ressourcer til Trafik og Infrastruktur	1.500	1.500	1.500	1.500
Ressourcer til Klima, Natur og Miljø	1.500	1.500	1.500	1.500
I alt	3.000	3.000	3.000	3.000

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

For at kunne imødekomme det store ressourcebehov i forbindelse med de planlagte strategiske udviklingsprojekter, vil det være nødvendigt at opnormere i Trafik og Infrastruktur samt Klima, Natur og Miljø.

Uden tilførsel af yderligere ressourcer vil det ikke være muligt at gennemføre alle projekter inden for den nærmeste fremtid.

Sagsfremstilling:

De senere års strategiske udviklingsprojekter – herunder lokalplanlægning, havneudvikling, klimasikring og nye uddannelsesinstitutioner – har været med til at drive den byudvikling, Svendborg Kommune oplever i dag. Projekterne har styrket forbindelsen mellem by og havn og bidraget til at sætte retning for kommunens fysiske og funktionelle udvikling.

Den omfattende projektaktivitet har dog skabt en ubalance mellem opgavemængden og de ressourcer, der aktuelt er til rådighed. Særligt afdelingerne Trafik og Infrastruktur samt Klima, Natur og Miljø er under stigende pres. Hvis kommunen fortsat skal kunne gennemføre planlagte og kommende projekter rettidigt og med høj faglig kvalitet, er det nødvendigt at styrke den administrative kapacitet.

Til arbejdet med strategiske udviklingsprojekter prioriteres der på nuværende tidspunkt 2,5 årsværk i Trafik og Infrastruktur. I Klima, Natur og Miljø er der normalvis prioriteret 2,0 årsværk til arbejdet med strategiske udviklingsprojekter, men på grund af arbejdet med Grøn Trepert vil der i 2025 til 2028 kun være prioriteret 1 årsværk til projektarbejdet i Klima, Natur og Miljø.

Jævnfør Kommunalbestyrelsens beslutning den 29. april 2025 vil der i 2025 til 2027 med de nuværende tilgængelige ressourcer blive arbejdet videre med følgende projekter:

Projekt navn	Projektet kan igangsættes/ fortsættes år
Maritimt oplevelsescenter	2025
Nyt UCL – skøde og byggefase	2025
Fremtidsfabrikken	2025
Parkeringshus til SIMAC m.fl.	2025
Udviklingsplan for Fremtidens Havn	2025

Budget 2026-29

Plan- og Lokalsamfundsudvalget

Temaforslag drift

Strategisk-fysisk udviklingsplan for Geopark Det Sydfynske Øhav	2025
A.P. Møllers Vej	2025
Caroline Amalie	2025
Stålhallen Teater	2025
Arena Svendborg	2025
Skovparken / Svendborg NØ	2025
Graaesvej 27	2025
Bymidteplan	2025
Ribers Gård	2025
Byrum UCL (Hudesvej /Nordre Kaj)	2025
Geohavnepark	2025
Mobilitetsplan	2025
Tankefuld	2026
Bycenteret	2026
Godsbanearialet	2026
Odensevej	2027

Tilføres der ikke flere ressourcer, vil nedenstående projekter gradvist kunne realiseres fra 2028 og fremefter:

Projekt navn	Projektet kan igangsættes/ fortsættes år
Søndre Havn /Havnepladsen	2028 eller senere
Genåbning af Kobberbækken	2028 eller senere
Kirkeby - udstykning	2028 eller senere
Den Blå Kant – resterende etaper	2028 eller senere
Østre Kaj /DLG bygninger	2028 eller senere

Konsekvenserne ved ikke at gennemføre de fem nævnte projekter er nærmere beskrevet i nedenstående.

For at kunne håndtere mængden af planlagte udviklingsprojekter vil der som minimum være behov for at opnormere med 1,5 årsværk i henholdsvis Trafik og Infrastruktur samt Klima, Natur og Miljø.

Hvis der opnormeres i de to afdelinger, vil det være muligt at fortsætte og/eller igangsætte realiseringen af følgende projekter og analyser fra 2026:

- Tankefuld
- Bycenteret
- Godsbanearialet
- Odensevej
- Søndre Havn
- Genåbning af Kobberbækken
- Kirkeby
- Den Blå Kant – Resterende etaper
- Østre Kaj/DLG bygninger

Hvis man ønsker at imødekomme eventuelle kommende projekter udover de allerede planlagte projekter, vil der være behov for opnormere med 2 årsværk i henholdsvis Trafik og Infrastruktur samt Klima, Natur og Miljø.

Påvirkning på andre områder:

På nuværende tidspunkt er Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø en flaskehals i forhold til fremdriften af strategiske udviklingsprojekter.

Hvis der ikke afsættes driftsmidler til opnormering af de to afdelinger, vil det ikke være muligt at realisere de for nuværende planlagte projekter i den nærmeste fremtid.

Økonomi:

Et årsværk estimeres til 0,75 mio. kr., og dækker årsløn inkl. pension og sociale bidrag samt kontorudgifter.

CO2-Konsekvensvurdering:

En opnormering af de to afdelinger vil ikke få konsekvenser for CO2-udledningen.

Konsekvenser ved udskydelse

Hvis der ikke tilføres yderligere ressourcer, vil følgende projekter ikke kunne gennemføres fra og med 2028:

- A. Søndre Havn / Havnepladsen
- B. Genåbning af Kopperbækken
- C. Kirkeby – udstykning
- D. Den Blå Kant – resterende etaper
- E. Østre Kaj/DLG bygninger

Nedenfor beskrives de potentielle konsekvenser ved en udskydelse af disse projekter.

A. Konsekvenser ved udskydelse af Søndre Havn og Havnepladsen

Konsekvenserne af at pause Søndre Havn-projektet for så vidt angår de projektrelaterede opgaver, der kræver involvering af afdelingerne Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø er vurderet som følger:

En pause i 2025 vil betyde:

- Forventet udskydelse af færdigt anlæg i mindst et år
- Alle opgaver vil starte forfra igen (lokalplan, MKV, bidragsfordeling, projektering, borgerinddragelse)
- Anmodning om godkendelse af forlænget tidsplan i forhold til Kystpuljemidler 2023 + evt. 2025 vil medføre risiko for tab af midler fra 2023.
- At stoppe rådgiverydelser, der er indgivet kontrakt på – evt. økonomisk kompensation?
Og i den forbindelse evt. et nyt EU-udbud på rådgiverydelser.
- At stoppe forundersøgelser vedr. geotekniske borer på vand vil kræve økonomisk kompensation.
- At stoppe forundersøgelser vedrørende registrering af kloakforhold – evt. økonomisk kompensation?
- Information til borgere om at projektet stoppes, som vil forringe opbakning og tillid til projektet.
- Eksisterende broer ved Mudderhullet skal sikres og evt. levetidsforlænges, idet den sydlige bro er helt nedslidt, hvilket vil få en økonomisk konsekvens.

- Svendborg Kommune vil gå fra at være foregangskommune på dette område til et forringet omdømme.

En pause i 2026 og 2027, 2028 eller senere vil betyde:

- Forventet udskydelse af færdigt anlæg i mindst to år
- Rådgiverydelser og forundersøgelser skal udbydes igen (EU-udbud)
- Derudover de samme punkter som ovenstående for udskydelse i 2025

Baggrund

Søndre Havn er første del af en samlet højvandsbeskyttelse for Den Blå Kant på Svendborg Havn. Det har været nødvendigt at fremskynde en ekstra etape på Havnepladsen, da det løser en række udfordringer omkring højvandsbeskyttelsens sammenhæng med spildevandssystemet. Kommunalbestyrelsen traf den 25. februar 2025 beslutning om, at der skulle arbejdes videre med projektering frem mod budgetforhandlingerne til Budget 2026, hvorefter der skulle tages stilling til projektets samlede økonomi i lyset af den fremrykkede fase.

Kystpulje

Administrationen har i april søgt den nationale kystpulje 2025 om yderligere midler til projektet, og der forventes svar fra Kystdirektoratet inden sommerferien.

Nuværende tidsplan for Søndre Havn og Havnepladsen

- April 2025 – maj 2026: Detaljeret projektforslag og myndighedsprojekt udarbejdes.
- April - juni 2025: Miljøscreening og afgørelse om krav om miljøvurdering.
- Maj 2025 - april 2026: Lokalplan udarbejdes.
- Sommer 2025: Svar fra Kystdirektoratet om øget medfinansiering fra den nationale kystpulje.
- September 2025 – september 2026: Evt. miljøvurdering og miljøkonsekvensvurdering udarbejdes.
- Efterår 2025: Nyt budgetforlig for Budget 2026 og dermed politisk beslutning vedrørende manglende finansiering.
- Maj - juli 2026: Offentlig høring af lokalplan + projekt + bidragsfordeling.
- August – Oktober 2026: Entrepriseudbud gennemføres.
- November 2026 – maj 2028: Anlæg af projekt i delområder med hensyntagen til turist- og sejlersæson.
- Juni 2028: Aflevering og overgang til drift.

B. Konsekvenser ved udskydelse af Kobberbækkens frilægning

Konsekvenserne af at sætte Kobberbæksprojektet på pause til henholdsvis 2026, 2027, 2028 eller senere for så vidt angår de projektrelaterede opgaver, der kræver involvering af afdelingerne Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø er vurderet som følger:

Hvis Kobberbækprojektet først kan anvende ressourcer fra Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø i 2028 eller senere vil det formentlig forsinke udviklingen og gennemførelsen af Godsbanearbejdet med et år (Kobberbækkens etape 1). Det bemærkes i den forbindelse, at der er tæt kobling til udviklingen af Godsbaneprojektet, hvor den nedre del af Kobberbækken skal åbnes.

Hvad angår Kobberbækkens etape 2 og 3 ved Ørkilds Nederste og Øverste Møller vil konsekvenserne ved at projektrelaterede ressourcer først kan tages i anvendelse i 2028 eller senere være:

- At det modtagne tilsagn fra Havørred Fyn på 320.000kr ikke umiddelbart kan udnyttes.
- At Svendborg Kommune ikke kan indfri Vandplanernes krav om "God økologisk tilstand" i 2027
- At dispensationer fra fredninger udløber og skal genansøges
- At og udviklingen af Kobberbækkens etape 2 og 3 ved Nederste og Øverste Ørkilds Møller forsinkes med to år.

Baggrund

Kobberbækkens frilægning er Svendborg Kommunes projekt for henholdsvis klimatilpasning af centrale byområder ved Svendborg Havn i forhold til skybrud og øget regn samt sikring og fremme af biodiversitet blandt andet ved tilførelse af nye blå/grønne rekreative områder til den centrale del af Svendborg by.

Hvad angår klimatilpasning i forbindelse med skybrud og øget regn udgør området ved Ørkildsgade/Grusvig, jævnfør Svendborg Kommunes klimaplan, det byområde der vil opleve de største konsekvenser ved ekstreme regnhændelser og dermed den største økonomiske belastning. Med hensyn til fremme af biodiversitet skal en frilægning af Kobberbækken sikre at Svendborg Kommune lever op til EU's Vandrammedirektiv, som eksekveres gennem de statslige vandplaner. Her vil en frilægning sikre opnåelse af den krævede "God økologisk tilstand" for Kobber- og Trappebækken, som i henhold til vandplanerne skal tilvejebringes senest i 2027.

Endeligt indgår en frilægningen af Kobberbækken i den videre byudvikling af Godsbanearealet og bidrager her til at tilføre den nye bydel rekreative faciliteter i form af et grønt/blåt parkstrøg langs den frilagte Kobberbæk.

Kobberbæks-projektet er efter Kommunalbestyrelsens godkendelse af dispositionsforslaget i 2023 viderebearbejdet således, at det, hvad angår etape 1 over Godsbanearealet, kan indgå i et udbud i forbindelse med grundsalg. Herunder er der gennemført geotekniske- og forureningsundersøgelser. Hvad angår Kobberbækkens etape 2 og 3 ved henholdsvis Nederste og Øverste Ørkilds Møller, vil næste skridt være udarbejdelse af projektforslag. Hvad angår etape 3 ved Øverste Ørkilds Mølle er der opnået tilsagn fra Havørred Fyn på 320.000 kr. til projektudvikling (svarende til 80% af samlede omkostninger) samt dispensation fra fredningerne på og omkring Ørkild-voldstedet fra såvel Fredningsnævnet for Fyn som fra Slots- og Kulturstyrelsen.

En byudvikling på Godsbanearealet har indgået i havneudviklingen siden Udviklingsplanen for Fremtidens Havn fra 2014 og er siden rammesat i Kommuneplanen. Senest er der, med deltagelse af en kreds af nationale eksperter indenfor klimatilpasning, gennemført en workshop for at belyse de særlige udfordringer og hensyn, som skal tages i betragtning ved byudvikling blandt andet på Godsbanearealet. Der arbejdes på nuværende tidspunkt på en inddragelse af fonde i den fremtidige byudvikling.

C. Konsekvenser ved udskydelse af Kirkeby

Konsekvenserne af at sætte projektet med Kirkeby på pause til henholdsvis 2026, 2027, 2028 eller senere for så vidt angår de projektrelaterede opgaver, der kræver involvering af afdelingerne Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø er vurderet som følger:

Konsekvenser i 2025 vil betyde:

- Syv parcelhusgrunde kan ikke udbydes til salg jævnfør nuværende tidsplan.

En pause i 2026, 2027, 2028 eller senere vil betyde:

- Hele tidsplanen skubbes parallelt med tidspunktet for en evt. genopstart – dette gælder alle projektaktiviteter, herunder vej- og stianlæg, regnvandsløsninger og trafiksikkerhedstiltag.

Der er endnu ikke indgået nogen kontrakter i forbindelse med det videre arbejde, og der forventes derfor ingen økonomiske eller juridiske konsekvenser ved en udskydelse.

Baggrund

Projektet i Kirkeby indbefatter en byggemodning af første etape af lokalplanområdet med henblik på udbud af syv parcelhusgrunde. Projektet omfatter delvis projektering og etablering af:

- første etape af stamvejen
- rekreative arealer og stier
- første etape af regnvandssystemet inkl. et regnvandsbassin til nedsivning af regnvand
- trafiksikkerhedsforanstaltninger på det eksisterende vejnet (Gemalvej og Assensvej).

Efter byggemodningen vil grundene blive udbudt gennem ekstern ejendomsmægler i Svendborg Kommune. Den resterende del af lokalplanområdet vil henligge som naturområde.

Svendborg Kommune vil afholde driftsomkostninger for området, indtil en grundejerforening er stiftet, hvorefter foreningen overtager forpligtelserne for drift af stamvejens første etape, stier, regnvandsbassin og rekreative arealer. De øvrige arealer vil fortsat blive drevet af kommunen.

Det er et krav, at bebyggelsen ikke må tages i brug, før veje, stier og parkering er anlagt. Da der er tale om delvis byggemodning, vil der desuden være behov for midlertidige løsninger til regnvandshåndtering. Det fulde vejforløb etableres først, når der opstår behov for yderligere byggemodning.

Nuværende tidsplan

- Marts – maj 2025: Ansøge om dispensation til lokalplanens §12
- April – maj 2025: Udarbejdelse af projektforslag
- Maj – juli 2025: Udarbejdelse af myndighedsprojekt, koordinering med ledningsejere og VVM screening
- August – september 2025: Myndighedsbehandling af VVM og Vejmyndighed.
- Oktober – december 2025: Udarbejdelse af detailprojekt og udbudsmateriale, samt koordinering med ledningsejere
- Januar – februar 2026: Udbud af anlægsarbejde
- Marts – august 2026: Anlægsarbejder
- September 2026: Afleverings af anlægsarbejde

Salg af byggegrunde kunne jævnfør tidsplanen sættes til salg fra oktober 2025.

D. Konsekvenser ved at udskyde udviklingen af øvrige etaper af Den Blå Kant

Konsekvenserne af at sætte projektet for de næste etaper af Den Blå Kant på pause til 2028 eller senere for så vidt angår de projektrelaterede opgaver, der kræver involvering af afdelingerne Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø er vurderet som følger:

Konsekvenserne i 2025 vil betyde:

- Udarbejdelse af skitseprojekter for design af højvandsbeskyttelse for at søge fremtidige kystpuljemidler udskydes.
- Højvandsbeskyttelsesplanlægning for hele området udskydes.
- Udvikling af de blå zoner kan kun videreudvikles på et strategisk planlægningsniveau og ikke vurderes anlægs- og trafikteknisk.
- Mulighed for økonomisk fondsstøtte kan blive udfordret ved en manglende dybdegående vurdering af projekterne.
- Grænseflader til andre projekter i området kan blive udfordret pga. manglende viden i forbindelse med fastlæggelse af beskyttelseskant.

En pause i 2026, 2027, 2028 eller senere vil betyde:

- De samme punkter som ovenstående for udskydelse i 2025 med blot endnu længere forsinkelse at realisering.

Baggrund

Kommunalbestyrelsen vedtog en samlet strategi for højvandsbeskyttelse af havneområdet, der beskytter dele af havneområdet og inviterer vandet ind i de blå zoner andre steder på havnen. Beskyttelsen er ca. 2 km lang og går langs havnens indre kant og integreres i fremtidige byudviklingsområder, hvor det er muligt.

Etapier

Højvandsbeskyttelsen bliver gennemført i flere etaper. De første etaper ved Søndre Havn og Havnepladsen er ved at blive planlagt og forventes færdigetablet i 2028. De øvrige etaper af højvandsbeskyttelsen omfatter Jessens Mole, Geohavneparken, Godsbanearbejdet og Østre Kaj området.

De blå zoner

Strategien skal også tage højde for, at nogle områder på havnen, de såkaldte blå zoner, ligger uden for beskyttelsen. Da Svendborg er det første sted, hvor denne strategi bliver afprøvet, er det vigtigt at undersøge, hvilke muligheder og konsekvenser det kan få for, hvordan de blå zoner kan udvikles i fremtiden.

Projekterne med de øvrige etaper af Den Blå Kant er derfor på den ene side konkrete anlægsetaper af højvandsbeskyttelse langs havnen og dels udviklingsprojekter i de blå zoner. Noget af dette arbejde er allerede i gang i andre dele af administrationen end i de aktuelt belastede afdelinger og kan derfor fortsættes som planlagt.

E. Konsekvenser ved udskydelse af projektet Østre Kaj/DLG-bygninger

Konsekvenserne af at sætte projekt for Østre Kaj/DLG-bygninger på pause til 2028 eller senere for så vidt angår de projektrelaterede opgaver, der kræver involvering af afdelingerne Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø er vurderet som følger:

- I forbindelse med aktørernes udvikling af projekterne (specifik anvendelse og udformning) vil der blive behov for trafikale og miljømæssige vurderinger. Disse vil ikke være tilgængelige, hvorfor projekterne ikke kan administrativt understøttes eller belyses. Trafikale og miljømæssige vurderinger er forudsætninger for eventuel lokalplanlægning, som således heller kan igangsættes.
- Det vil forventeligt ikke være muligt at vurdere bygningernes fremtidige anvendelse i sin helhed, da dette med stor sandsynlighed vil kræve input fra Klima, Natur og Miljø samt Trafik og Infrastruktur

Projektbeskrivelse

Svendborg Kommune har af to omgange i 2024 og 2025 erhvervet DLG's pakhuse og tidligere administrationsbygning langs Østre Havnevej, det vil sige Østre Havnevej 6-12. DLG's lejekontrakt for silobygningerne ud mod Østre Kaj udløber i 2027, men der er endnu ikke forhandlet aftale om de nærmere vilkår ved en erhvervelse af disse bygninger.

Svendborg Kommune har modtaget ønsker fra både erhvervs- og kulturaktører om genanvendelse af silobygninger og pakhuse, herunder blandt andet Navteam, Center for tredimensionel Kunst og Sydfyns Forening for Kreativ Bevægelse. Kommunalbestyrelsen har i september 2024 besluttet, at en endelig udpegning af bygning(er) til Center for Tredimensionel Kunst skulle afvente forslag til ny Udviklingsplan for Fremtidens Havn, samt at der igangsættes en bygningsundersøgelse for bygningerne mellem Østre Kaj og Østre Havnevej.

På den baggrund er Østre Kaj-området i såvel forslag til Udviklingsplan for Fremtidens Havn og forslag til Kommuneplan udpeget til et blandet byområde, og der er gennemført en bygningsundersøgelse. Planforslagene fremlægges til endelig vedtagelse juni 2025 og bygningsundersøgelsen vil danne grundlag for dels forhandling med DLG om pakhuse og siloer nærmest kajen, dels politisk beslutning om ønsker til konkrete anvendelser indenfor Østre kaj-området.

Budget 2026-29

Temaforslag drift

Børne- Unge- og Uddannelsesudvalget

Nr.	1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
1.	Løft af folkeskolen: Stigende udgifter til segregering	22.104	23.104	22.894	22.894
2.	Løft af folkeskolen: Folkeskolens kvalitetsprogram	5.800	12.500	12.600	13.300
3.	Danmarks bedste studieby	800	800	800	800
4.	Fastholdelse af normering i dagtilbud	789	1.189	2.083	2.565
5.	Bedre vilkår for plejefamilier	3.346	3.326	3.322	3.322
	I alt	32.839	40.919	41.699	42.881

1. Løft af folkeskolen – Stigende udgifter til segregering

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	22.104	23.104	22.894	22.894
Finansiering				
I alt incl. befordring	22.104	23.104	22.894	22.894

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Udgifterne til segregerede elever er stadig stigende. Med en forventning om gennemsnitligt 378 segregerede elever i 2026 og indsatser på samme niveau som i 2025, forventes et merforbrug på 19,3 mio. kr. i 2026 stigende til 20,3 mio. kr. i 2027 og 20,1 mio. kr. i 2028 og frem på baggrund af budgetforskelle jf. budgetforlig 2024 og 2025. Som følge af det stigende antal segregerede elever, er udgifterne til befordring af disse også steget, med et forventet merforbrug på 2,76 mio. kr. i 2026 og frem. Udgifterne til befordring af de segregerede elever indgår ikke i puljen til segregerede elever.

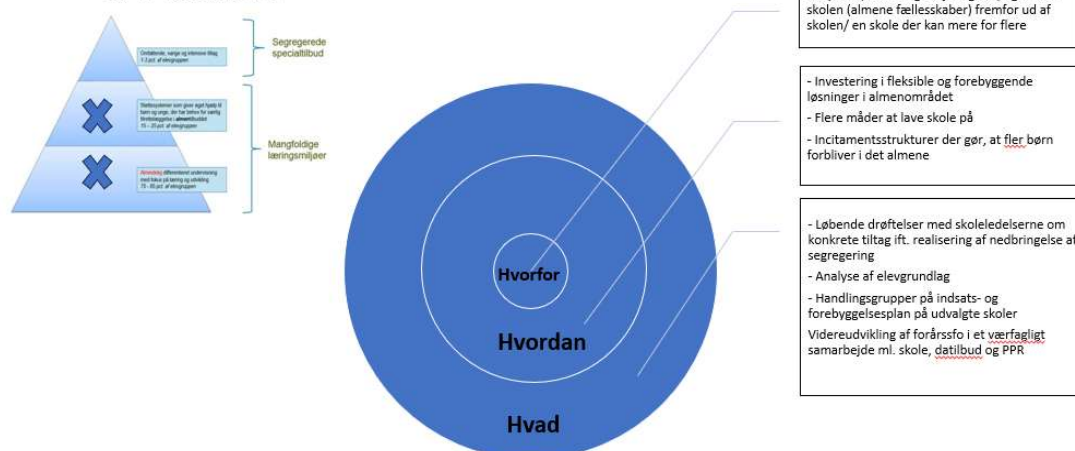
Sagsfremstilling:

Svendborg Kommune oplever en stigning i segregerede elever, hvilket udfordrer målet om en inkluderende folkeskole med mangfoldige læringsmiljøer, der kan mere for flere. En stigning i andelen af segregerede elever, viser sig også at øge andelen af elever, der skal transporteres til et specialpædagogisk skoletilbud og dermed øges udgifterne til befordring.

PPR vurderer, at stigningen i antallet af segregerede elever skyldes: Flere diagnoser, flere tilflyttere, generel tendens nationalt, uklart alternativ i almen, klagesager, forældreforventninger. Dette foldes mere ud på augustmødet, hvor baggrunden for den stigende segregering fremlægges for BUU. Desuden beskrives, ligeledes på augustmødet, de fremadrettede handlemuligheder for at øge inklusionen i folkeskolen og reducere udgifterne.

Jfr. nedenstående model ligger indsatserne i det almene og i de mangfoldige læringsmiljøer, idet der altid vil være ml. 1-3 % der har brug for varige og indgribende specialpædagogiske indsatser (den øverste del af trekanten)

- Generel tilgang: fokus på resultater, løbende opfølgning og tilpasning af indsatser

På Børne- og Ungeudvalget den 04.09.2019 blev der besluttet en ny ressourcefordelingsmodel for specialområdet. Med den nye model blev det besluttet, at segregerede elever skulle betales fra en central pulje, mens man øgede tildelingen til skolerne til styrkelse af læringsmiljøer i almenområdet. Hvis der blev segregeret færre elever, ville skoleområdet kunne beholde pengene til f.eks. mangfoldige læringsmiljøer, omvendt hvis der blev segregeret flere elever, ville det betyde færre midler til almenområdet.

Det betyder også, at man kan forvente en mindre udgift i demografiberegningen, da det øgede antal segregerede elever, ikke indgår i demografiberegningen, der kun medtager elever i almenundervisning. I forhold til det forventede antal segregerede elever ved budget 2024, hvor puljen til segregering blev forhøjet, forventes en mindre udgift i demografiberegningen på 2,438 mio. kr.

I 2021 blev der tildelt 4 mio. kr. ekstra til alment skolerne som følge af færre segregerede elever, samt 3,4 mio. kr. til boost af mangfoldige læringsmiljøer blev besluttet ved budgetforliget. Disse midler er sidenhen trukket fra skolernes budgetter igen til medfinansiering af det stigende antal segregerede elever, herefter svarer skolernes budgetter til den oprindelige tildeling.

Da der ikke er trukket yderligere midler fra skolernes tildeling til mangfoldige læringsmiljøer, er det stigende antal segregerede elever hidtil finansieret ved, at den centrale pulje er blevet forhøjet via udfordringstemaet til budget 2024-27 samt ved dækning af merforbruget ved regnskab 2023 og 2024.

Ved budget 2024 blev nedenstående forhøjelse af puljen vedtaget, faldende med 1 mio. kr. om året frem til 2027, grundet forventet effekt af forbyggende arbejde. Forhøjelsen af puljen gik alene til merudgifter til segregerede elever.

1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Drift	7.451	6.451	5.451	4.451

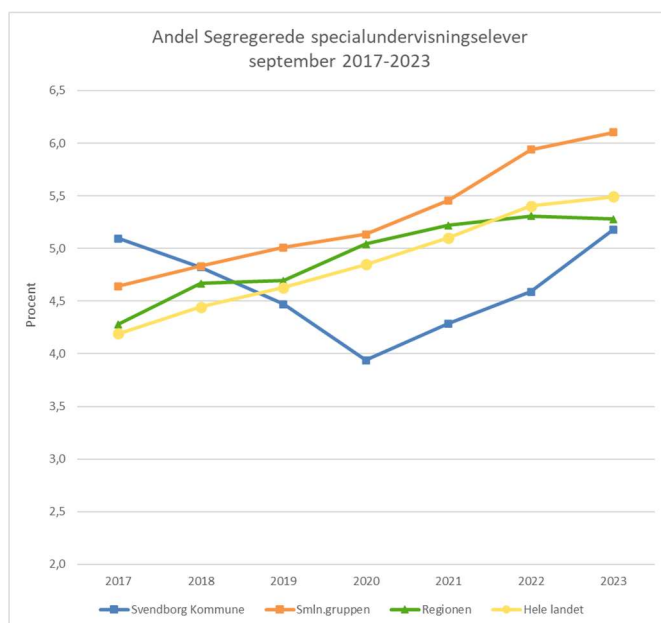
Den nuværende tildeling af midler til mangfoldige læringsmiljøer på skolerne er 36,6 mio. kr., svarende til tildelingen pr. 1/8 2020, samt 3,14 mio. kr. besluttet ved budgetforliget

for budget 2025, hvor også den centrale pulje til segregering blev tilført 0,5 mio. kr. stigende til 1,06 mio. kr. i 2028.

Den manglende finansiering af niveauet for 2024 samt fortsatte stigning i antallet af segregerede elever betyder, at der fortsat mangler midler i den centrale pulje. I 2024 var det gennemsnitlige antal segregerede elever på 343 elever, mens det forventes at være 373 elever i 2025. I december 2025 forventes 378 segregerede elever, hvilket ligger til baggrund for beregningen af de forventede udgifter i 2026.

Hvis merforbruget på segregering på 19,3 mio. kr. stigende til 20,3 mio. kr. i årene frem, reguleres ift. den aktuelle tildeling til mangfoldige læringsmiljøer på skolerne på 36,6 mio.kr., vil det blive meget udfordrende for de enkelte skoler, og det vil med stor sandsynlighed forårsage en stigning i antallet af elever der segregeres til specialpædagogiske skoletilbud uden for almenområdet.

Udviklingen i segregeringsprocenten ses i nedenstående graf.

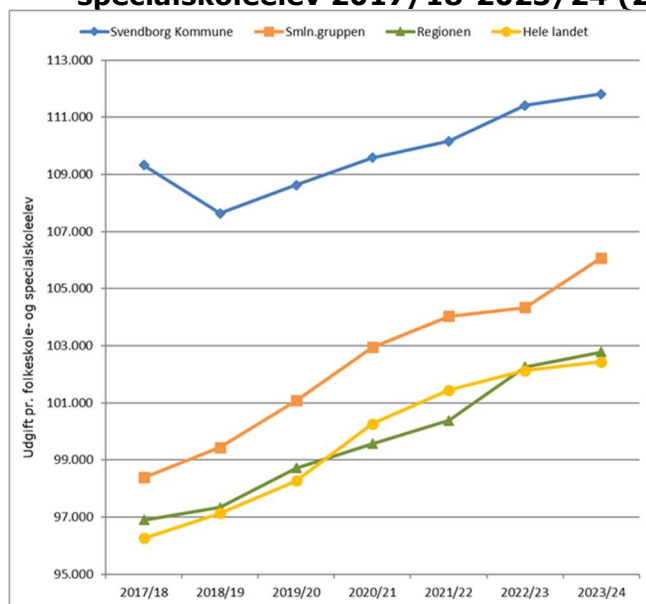

ECO-nøgletal

Segregeringsprocenten er beregnet som antal segregerede elever i 0.-9. klasse. Kommunens segregeringsprocent i budgetopfølgning m.v. er på baggrund af antal segregerede elever i 0.-10. klasse. Det markante fald i 2020 skyldtes, at der blev lukket specialtilbud, hvor en stor del af eleverne i forvejen gik ud.

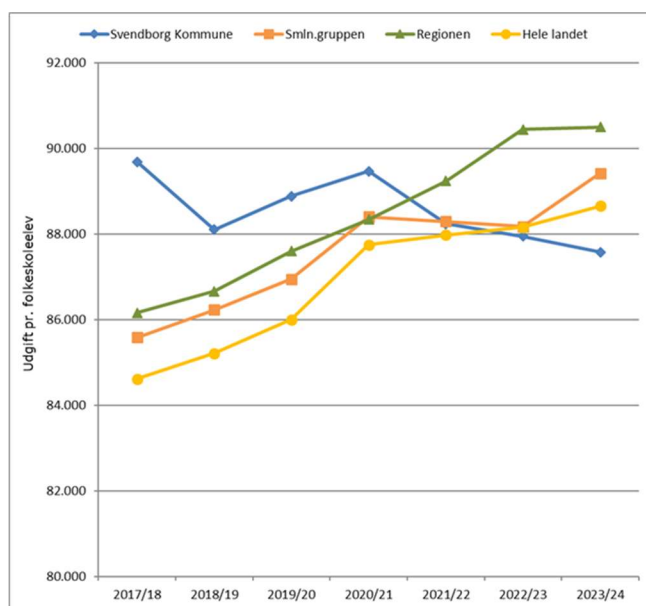
Grafen herunder beskriver Svendborg Kommunes samlede udgifter til egne almene folkeskoler og specialskoler pr. samlede antal folkeskole- og specialskoleelever, dvs. kommunens gennemsnitlige udgifter til undervisning og drift af skoler, fordelt på hver elev i de respektive skoleformer.

Udgift til egne folkeskoler og specialskoler pr. folkeskole- og specialskoleelev 2017/18-2023/24 (2024 priser)

ECO-nøgletal

Udgift til egne folkeskoler pr. folkeskoleelev (ekskl. specialskoler) 2017/18-2023/24 (2024 priser)

ECO-nøgletal

Hvad er der sket siden sidste budgettema fra 2024:

På udvalgte skoler har man arbejdet med prøvehandlinger ifht. at styrke den specialpædagogiske kapacitet i almenskolen, så man på den enkelte skole bliver i stand til at imødekomme flere elevers særlige behov.

- Det er bl.a. gjort ved at styrke lærere og pædagogers kompetencer og adgang til sparring og samarbejde samt udvikle organiseringer "der virker" særligt i

samarbejde med PPR – et konkret eksempel er "Forstærkede skoletilbud" samt projekt i samarbejde med PPR og socialstyrelsen: "Kvalitet i anbragte børns skolegang."

- Det er bl.a. gjort ved at være nysgerrige i visitationsprocessen på diagnosticering og mistrivsel – og ved at tilgå børns og unges særlige behov på en anden og bedre måde end gennem psykiatriske diagnoser via tæt dialog med forældre, skoler og PPR gennem målrettet indsats med "taskforce"/Handlingsgrupper med fokus på understøttelse af ledelse, økonomistyring, kompetenceudvikling i samarbejde med Skoleafdelingen og PPR samt udvikling af de pædagogiske læringsmiljøer.

Merudgifter på befordring – årsager hertil:

- Stigning i antallet af segregerede elever hvilket medfører flere kørsler af specialelever
- Øget gennemsnitlig udgift pr. enkeltelev primært grundet vurdering af større behov for solokørsler (grundet behov for at køre alene/reduceret skema, hvor skoledagen slutter tidligere)
- Enkeltelever med høj befordringsudgift til specialskoler i andre kommuner
- Befordringsudgift ift. Elever på Kernen er pr. august 2023 flyttet fra Familie, Børn og Unge til Skole og Uddannelse uden medfølgende finansiering.

Påvirkning på andre områder:

Et stigende antal segregeringer på folkeskoleområdet kan på sigt betyde flere elever på ungdomsuddannelser med behov for specialpædagogisk støtte.

Økonomi:

Der forventes stigende udgifter til segregeringer. Udgifterne dækker hovedsageligt (Puljen til mangfoldige læringsmiljøer):

- Segregerede elever
- Forstærkede skoletilbud
- LEAPS
- Øvrige skoletilbud, der ikke er specialtilbud
- Ordblindetræning
- Indsatser på skolerne

Udgifterne til særligt segregerede elever er stadig stigende. Med en forventning om 378 segregerede elever i 2026 og indsatser på samme niveau som i 2025, forventes et merforbrug på 19,3 mio. kr. i 2026. Merforbruget i 2027 stiger med 1 mio. kr., da der er 1 mio. kr. mindre i budget i puljen til segregering jf. budgetforlig for budget 2024. I 2028 og frem er det forventede merforbrug på 20,1 mio. kr., da budgettet til puljen stiger med 210.000 kr. jf. budgetforlig for budget 2025.

Forstærkede skoletilbud:

En del af de udgifter der er udover betalingen af de segregerede elever, er udgifter til forstærket indskoling/mellemtrin/Udskoling. I 2026 forventes min. 12 elever i forstærkede skoletilbud. Disse er medtaget i beregningen.

Modellen virker således, at skolerne tildeles halvdelen af den udgift, der havde været ved at segregere eleven, hvorefter tildelingen til skolen falder med 10 pct. årligt. Den forventede udgift ved segregering af de 12 elever havde i 2026 været på 3,2 mio. kr.,

mens den forventede udgift til skolerne for de samme elever i forstærket indskoling/mellemtrin er på 1,6 mio. Kr.

For at kunne imødegå udfordringen med segregering foreslås finansiering i kraft af dækning af merudgiften til segregerede elever samt befordring: 2026: 22,1 mio. kr. 2027: 23,1 mio. kr., 2028 og frem: 22,9 mio. kr.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen

2. Løft af folkeskolen – Folkeskolens Kvalitetsprogram

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	5.800	12.500	12.600	13.300
Finansiering				
I alt	5.800	12.500	12.600	13.300

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Målet for et løft af folkeskolen er, at flere børn og unge forbliver i almenområdet og deltager i meningsfulde fællesskaber med trivsel og læring. Initiativerne i Folkeskolens Kvalitetsprogram vurderes til at være vigtige indsatser for at kunne opnå dette mål. Desuden vil ressourcerne kunne gives til indsatser i folkeskolen alt efter lokale behov. Det kan bl.a. være til kortere skoledage med flere voksne i undervisningen, undervisning i små hold, kompetenceudvikling, materialer og øget pasningsbehov i fritidstilbud som følge af en kortere skoledag.

Svendborg Kommune har tilbage i 2015 besluttet, at en del af timerne fra understøttende undervisning er omlagt til at realisere "Idrætsskoleprojektet", og at timerne udelukkende læses af lærere, og at timerne tildeles som fagtimer. Dette skaber en binding for implementering af timebanken, der er en del af Folkeskolens Kvalitetsprogram, og som f.eks. kan bruges til længere åbningstider i SFO i forbindelse med afkortning af skoledagens længde, undervisningsmaterialer, flere to-voksen timer og efteruddannelse, da meget allerede er forhåndsprioriteret.

Sagsfremstilling:

Et eksempel på et lokalt initiativ til at skabe sundere børn og bedre læringsforudsætninger og medfølgende trivsel i Svendborg Kommune, har folkeskolerne deltaget i "Idrætsskoleprojektet", som dannede grundlag for forskning og viden om børns fysiske sundhed. Dette projekt kører stadig i sin egenskab af ekstra idrætstimer til 0.-6. årgang. Timerne læses udelukkende af lærere, og timerne tildeles som fagtimer. Udover idrætsskoleprojektet, er der også ekstra fagtimer til 7.-9. årgang.

I december 2024 blev Folkeskolens Kvalitetsprogram fra regeringen vedtaget med begyndende implementering fra 1/8-2025 (bilag 1). Med programmet følger nationalt en forventning om, at skolerne gennem øget frisættelse samt 33 konkrete og målrettede initiativer vil kunne arbejde i retning af en skole, der kan mere for flere. Sammen med Svendborg Kommunes Børne og ungepolitik, Mangfoldige læringsmiljøer, Kommissariatet for udviklingen af fremtidens folkeskole og Strategien for nedbringning af segregering "Ind i fællesskaber" og Folkeskolens Kvalitetsprogram er der et grundlag for at kunne skabe en skole, der kan mere for flere. Samlet set, er der i de forskellige styringsdokumenter fokus på:

Udvikling af mangfoldige læringsmiljøer

Tidlige og fleksible indsatser – herunder flere lærere og pædagoger

Kompetenceudvikling af lærere og pædagoger

Budget 2026-29

Temaforslag drift

Børne- Unge- og Uddannelsesudvalget

Tæt samarbejde mellem skole, PPR og forældre

I nedenstående tabel er Svendborg Kommunes forholdsmæssige andel af den samlede økonomi beregnet. I tabellen er kun medtaget kommunale opgaver ekskl. puljemidler og ekskl. anlæg, der er beskrevet i et særskilt budgettema. Økonomien er desuden omregnet til 2026 priser.

Svendborg Kommunes forholdsmæssige andel ekskl. anlæg og puljemidler

1.000 kr. (2026-priser)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Varigt1
Finansiering (a)	327	13.245	31.341	31.886	34.176	34.230	34.285	34.285
Afskaffelse af UUV	0	11.337	27.199	27.199	27.199	27.199	27.199	27.199
Ny timetalsfordeling	0	545	1.308	1.308	1.308	1.308	1.308	1.308
Central finansiering	818	2.671	5.287	6.650	8.721	8.721	8.721	8.067
Andel af centralfinansiering til ikke-kommunale opgaver	-491	-1.308	-2.453	-3.270	-3.052	-2.998	-2.943	-2.289
Initiativer (b)	-327	-13.245	-31.341	-31.886	-34.176	-34.230	-34.285	-34.285
Skolens timebank	-327	-11.446	-26.981	-27.526	-29.761	-29.706	-29.761	-29.761
Heraf styrket indsats i dansk og matematik	-327	-1.145	-2.235	-3.325	-5.451	-5.451	-5.451	-5.451
Øget aktivitet i fritidstilbud	0	-763	-1.908	-1.908	-1.908	-1.908	-1.908	-1.908
Flere praktiske fag	0	0	0	0	-55	-164	-164	-164
Erhvervspraktik for alle	0	-164	-382	-382	-382	-382	-382	-382
Juniormesterlære	0	-872	-2.071	-2.071	-2.071	-2.071	-2.071	-2.071
Balance (a+b)	0	0	0	0	0	0	0	0

På baggrund af Svendborg Kommunes egne tildelingsmodeller og politiske beslutninger, er den forventede finansiering og forventede udgifter beregnet ved fuld implementering af folkeskolens kvalitetsprogram. Dvs. her er idrætsskoleprojektet fastholdt, og der redegøres for forskellen ved fuld implementering af Folkeskolens kvalitetsprogram. Svendborg Kommunes forventede finansieringsmuligheder og udgifter

1.000 kr. (2026-priser)	2026*	2027	2028	2029	Varigt
Finansiering (a)	15.716	38.556	40.723	40.073	40.128
Afskaffelse af UUV	13.548	32.515	32.515	32.515	32.515
- heraf Idrætsskoleprojektet tildelt som fagtimer inkl. øget tid i SFO**	6.558	15.738	15.738	15.738	15.738
- heraf ekstra fagtimer 7.-9. klasse***	2.154	5.170	5.170	5.170	5.170
Ny timetalsfordeling	987	2.662	2.539	1.835	1.835
Central finansiering	2.203	6.650	8.721	8.721	8.067
Andel af centralfinansiering til ikke-kommunale opgaver	-1.022	-3.270	-3.052	-2.998	-2.289
Initiativer (b)	-15.716	-38.556	-40.723	-40.073	-40.128
Skolens timebank	-14.128	-35.979	-38.091	-37.333	-37.387
- heraf styrket indsats i dansk og matematik	-931	-3.325	-5.451	-5.451	-5.451
- heraf Idrætsskoleprojektet tildelt som fagtimer inkl. mindre tid i SFO	-6.558	-15.738	-15.738	-15.738	-15.738
- heraf ekstra fagtimer 7.-9. klasse	-2.154	-5.170	-5.170	-5.170	-5.170
Øget aktivitet i fritidstilbud (åbningstid i SFO)	-706	-1.695	-1.695	-1.695	-1.695
Flere praktiske fag	0	0	-55	-164	-164
Erhvervspraktik for alle	-382	-382	-382	-382	-382
Juniormesterlære	-500	-500	-500	-500	-500
Balance (a+b)	0	0	0	0	0

I ovenstående tabel finansieres de grønne initiativer af de blå felter

* Med ændring af skolernes tildeling pr. 1 august 2026

**Der er tildelt ekstra 5,516 mio. kr. for at løfte UUV til fagtimer i forbindelse med idrætsskoleprojektet, herudover vil der være øgede udgifter til SFO. Begge dele er indregnet her.

***Der er tildelt ekstra 1,451 mio. kr. for at løfte UUV til fagtimer, som er indregnet her.

På baggrund af Svendborg Kommunes tildelingsmodeller, herunder finansiering af idrætsskoleprojektet og flere fagtimer på 7.-9 årgang, samt øvrige beslutninger, vil der

kunne afsættes 16,479 mio. kr. til skolernes timebank (ved forsættelse af idrætsskoleprojekt og ekstra fagtimer i 7.-9. kl.), mens den forholdsmæssige andel beregnet ud fra den samlede økonomi i Folkeskolens kvalitetsprogram er 29,761 mio. kr. En forskel på 13,282 mio. kr. ved fuld implementering af Folkeskolens kvalitetsprogram. I forbindelse med idrætsskoleprojektet er der omlagt 4 lektioners understøttende undervisning til fagtimer for 0.-6. klasse svarende til 5,516 mio. kr. Udover merudgiften ved at omlægge til fagtimer, bindes de 4 lektioners understøttende undervisning på 0.-6. årgang, som alternativt skulle medfinansiere skolernes timebank, svarende til 12,781 mio. kr., hvoraf 2,559 mio. kr. måtte forventes at skulle bruges til øget åbningstid i SFO, dvs. i alt 15,738 mio. kr. Dette er hvis skoledagen afkortes, hvilket den forhåndsprioriterede tid til idrætsskoler skaber en binding for. Tilsvarende gælder omlægningen af 3 timers understøttende undervisning i 7.-9. klasse til ekstra fagtimer, hvor forskellen mellem fagtimer og understøttende undervisning udgør 1,451 mio. kr., mens de 3 timers understøttende undervisning, der er bundet som fagtimer alternativt kunne medfinansiere skolernes timebank med 3,719 mio. kr., dvs. i alt 5,170 mio. kr.

Økonomi:

En række af initiativer i Folkeskolens Kvalitetsprogram skal finansieres af skolerne selv. Det betyder at hovedparten af midlerne til initiativerne allerede er på skolerne, men skal findes ved at omprioritere. F.eks., bortfalder "understøttende undervisning", og der er en ny timetalsfordeling for fagene. Svendborg Kommune har besluttet, at en del af timerne fra understøttende undervisning er omlagt til at realisere "Idrætsskoleprojektet",

For at kunne løfte kvaliteten af det samlede skolevæsen ved fuld implementering af folkeskolens Kvalitetsprogram med handlekraft til udvikling, indsatser og kompetenceudvikling, to-voksenordninger i undervisningen og flere undervisningsmaterialer på de enkelte skoler, foreslås finansiering i kraft af:

Tildeling af midler til implementering og drift af Folkeskolens kvalitetsprogram op til det nationale estimat: 2026: 5,8 mio. kr., 2027: 12,5 mio. kr., 2028: 12,6 mio. kr., 2029 og frem: 13,3 mio. kr.

Heraf fordeles xx mio.kr. i en central udviklingspulje til indsatser og flere medarbejdere på skolerne med henblik på at løfte kvalitet og øge mulighederne for inklusion.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen direkte påvirkning

3. Danmarks bedste studieby – styrkelse af fremdrift og samarbejde

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	800	800	800	800
Finansiering				
I alt	800	800	800	800

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Igangsættelse af Udviklingsstrategiens signaturprojekt "Danmarks bedste studieby", som blev politisk prioriteret i 2023. På baggrund af input fra Uddannelsesrådet foreslås det at etablere en koordinatorfunktion til at understøtte fremdrift og koordinering af det tværgående samarbejde om fælles fokusområder mellem kommune og uddannelser.

Sagsfremstilling:

"Danmarks bedste studieby" indgår som signaturprojekt i Udviklingsstrategi 2023-2035. Projektet blev prioriteret i Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget i nov. 2023 men indgik ikke i aftalen om Budget 2025.

Svendborg Kommune har en vital interesse i at fastholde og udbygge lokalt forankrede uddannelser bl.a. ift. til at tiltrække uddannet arbejdskraft til bl.a. velfærdsområderne og de maritime erhverv i kommunen. Stærke lokale uddannelser i sig selv har betydning for bosætning, erhvervsliv og kulturliv.

Udfordringen forstærkes i en situation med små ungdomsårgange og generelt vigende optag. Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget har på den baggrund været i dialog med Uddannelsesrådet mhp. at afdække de nødvendige næste skridt og konkretisere projektet. Uddannelsesrådet er et samarbejde mellem alle lokale uddannelsesinstitutioner - både ungdomsuddannelser og kompetencegivende uddannelser - og Svendborg Kommune.

Uddannelsesrådet peger aktuelt på disse fokusområder med betydning for at realisere ambitionen:

- Fokus på en "kritisk masse" af uddannelser og studerende via tiltrækning af nye uddannelser og aktivt arbejde for at fastholde de eksisterende
- Et levende studiemiljø i byen og på tværs af uddannelser, herunder fritidsliv, kulturliv, fællesskaber, studieboliger mv. Svendborgs kulturliv kan indgå som en vigtig part heri. Et attraktivt studiemiljø er helt generelt en afgørende faktor i unges valg af studie og studiested.
- Brobygning og samarbejde på tværs af uddannelser og mellem uddannelser og erhverv – fx match mellem uddannelse og erhvervslivets behov, studiejobs, praksisfaglighed, iværksætteri mv.
- Formidling – styrket kommunikation på tværs af uddannelserne og på tværs af uddannelse og erhverv samt ekstern kommunikation målrettet potentielle og nuværende studerende

Fokusområderne indebærer et styrket samarbejde med det lokale erhvervsliv og kulturliv.

Forslaget indebærer, at der etableres en koordinatorfunktion i Børn, Unge, Kultur og Fritid, der skal understøtte fremdrift i fokusområderne og i det tværgående samarbejde om Svendborg som studieby.

Uddannelsesrådet har peget på styrket koordination som afgørende for det videre arbejde. Andre kommuner, der ønsker at være studiebyer, investerer generelt markant i samarbejdet. Der er gode erfaringer med at en kommunal koordinatorfunktion ift. at understøtte fremdrift og samarbejde i bl.a. Vejle, Esbjerg og Faaborg-Midtfyn Kommuner.

Koordinatoren skal løfte tværgående opgaver, som hverken de enkelte uddannelsesinstitutioner eller kommunen kan løse alene og knytte de strategiske mål sammen med den daglige praksis. Det kan fx være:

- Indsamle og formidle relevant viden om uddannelsesmuligheder og studieliv i Svendborg til unge, fx "hvilke uddannelser er der i Svendborg?", "hvor kan jeg bo?", "kan jeg få et studiejob?" og "hvad kan jeg lave i min fritid?".
- Understøtte samarbejder på tværs i den kommunale organisation og på tværs af uddannelserne med henblik på at øge kendskabet til hinandens tilbud og målgrupper. Det skal blandt andet øge de unges kendskab til de videre uddannelsesmuligheder, give uddannelserne bedre forudsætninger for at guide unge truet af frafald over i et alternativt uddannelsesstilbud og udnytte og styrke uddannelsernes respektive kompetencer og tilbud på tværs
- Styrke samarbejdet mellem uddannelse og erhverv ved fx facilitering og formidling af studiejobs, praktikker, studieprojekter mv. Formålet er blandt andet at skabe flere attraktive studiejobs og samtidig understøtte virksomhedernes rekruttering og muligheder for uddannelse af fx ufaglærte
- Understøttelse af fritidsaktiviteter, events og fællesskaber målrettet unge, herunder etablering af samarbejder med og i kultur- og fritidslivet
- Fundraising til konkrete projekter og aktiviteter ift. ovenstående

Uddannelsesinstitutionerne i byen har i forvejen dedikeret mange ressourcer til at være med til at løfte dagsordenen, herunder campusbyggerier v. Simac og UCL på havnen, samt konsulent- ledelses- og kommunikationsindsatser i betydeligt omfang.

Påvirkning på andre områder:

Der forventes en positiv afsmitning på tiltrækning af arbejdskraft, bosætning, omsætning i lokalområdet, kulturliv m.m.

Økonomi:

Beløbet dækker løn samt en mindre ramme til informationsmaterialer m.m.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant

4. Fastholdelse af normeringer i dagtilbud

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Øget lønudgift	803	1.209	2.119	2.609
Forældrebetaling	-201	-302	-530	-652
Friplads og søskendetilskud	68	103	180	222
Private tilbudstyper	119	179	314	386
I alt	789	1.189	2.083	2.565

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Svendborg Kommune modtager statslige puljemidler til at finansiere et øget uddannelsesniveau i kommunale, selvejende og private dagtilbud ved at uddanne flere pædagoger og pædagogiske assistenter. Et øget uddannelsesniveau vil medføre stigende lønudgifter som med det samme lønbudget vil forringe normeringerne. Det foreslås, at dagtilbud tilføres midler til at finansiere stigende lønudgifter for herved at fastholde normeringer i dagtilbud.

Sagsfremstilling:

Ifølge aftale om minimumsnormeringer skal der parallelt med indfasningen af minimumsnormeringer arbejdes på at øge uddannelsesniveauet i dagtilbud ved at uddanne flere pædagoger og pædagogiske assistenter. Formålet er at øge fagligheden og herved styrke kvaliteten i kommunale, selvejende og private dagtilbud.

Svendborg Kommune modtager samlet 8,5 mio. kr. i statslige puljemidler til at finansiere et øget uddannelsesniveau i kommunale, selvejende og private dagtilbud. Puljemidlerne anvendes til at finansiere selve uddannelsen i perioden 2023-2030. Puljen suppleres med egenfinansiering, så der forventeligt kan opkvalificeres 15 medarbejdere til pædagoger og 32 medarbejdere til pædagogiske assistenter, samlet 47 medarbejdere.

Opkvalificeringspuljen vil øge andelen af pædagoger og pædagogiske assistenter i kommunale og selvejende dagtilbud.

I 2024 udgør personalesammensætningen i børnehusene 65,4 pct. pædagoger, 9,2 pct. pædagogiske assistenter og 25,4 pct. pædagogmedhjælpere. Når alle forløb som finansieres via opkvalificeringspuljen er gennemført, vil personalesammensætningen alt andet lige ændres til 69,4 pct. pædagoger, 16,2 pct. pædagogiske assistenter og 14,4 pct. pædagogmedhjælpere.

I 2024 havde 25,7 pct. af dagplejerne en pædagog- eller pædagogisk assistent uddannelse og 74,3 pct. af dagplejerne havde ingen pædagogisk uddannelse. Når alle forløb som finansieres via opkvalificeringspuljen er gennemført, har 31,7 pct. af dagplejerne alt andet lige en pædagog- eller en pædagogisk assistent uddannelse og 68,3 pct. af dagplejerne har ingen pædagogisk uddannelse.

Kvalitet i dagtilbud afhænger blandt andet af medarbejdernes uddannelsesniveau og af normeringer (antal børn pr. medarbejder). Et øget uddannelsesniveau vil øge fagligheden og herved styrke kvaliteten i dagtilbud, men vil samtidig medføre stigende lønudgifter, som med det samme lønbudget vil forringe normeringerne og herved kvaliteten i dagtilbud. Fra januar 2024 er der indført minimumsnormeringer, som betyder, at der

minimum skal være én pædagogisk medarbejder til tre 0-2-årige og én pædagogisk medarbejder til seks 3-5-årige.

I forbindelse med budgetforliget for 2024 blev der fra 2025 og frem årligt sparet 3,1 mio. kr. som var afsat til et øget uddannelsesniveau. Det foreslås, at dagtilbud tilføres midler til at finansiere stigende lønudgifter for herved at fastholde normeringer i dagtilbud.

Påvirkning på andre områder:

Ingen.

Økonomi:

Opkvalificeringspuljen giver øgede udgifter i 2026 for 0,789 mio. kr., og udgiftsniveauet vil øges de kommende år i takt med at uddannelsesforløbene bliver afsluttet. Puljen løber til og med 2030, hvorfor lønudgifter vil fortsætte med at stige til 2031, hvor alle forløb er afsluttet. I 2030 forventes der udgifter for 3,310 mio. kr. og fra 2031 og frem forventes der udgifter for 3,451 mio. kr.

De øgede udgifter medfører øget forældrebetaling og dermed øgede udgifter til friplads- og søskendetilskud. Derudover vil der være en afledt effekt på tilskud til private dagtilbud.

Udgiften ændres ikke som følge af ændret børnetal, da der uddannes navngivne medarbejdere, som efter endt uddannelse vil stige i løn. Yderligere vil ændringer i børnetallet reguleres ud fra et beløb pr. barn der ikke er fastsat på baggrund af faktiske gennemsnitslønninger.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

5. Bedre vilkår for plejefamilier

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Øget lønniveau med 5 % til pension	1.785	1.785	1.785	1.785
Udbetaling af 5. ferieuge (skøn)	489	489	489	489
SOFUS	148	128	124	124
Supervision og efteruddannelse + 30%	268	268	268	268
5 ekstra aflastningsdøgn	616	616	616	616
Netværk og arr.	40	40	40	40
I alt	3.346	3.326	3.322	3.322

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Budgettemaet beskriver hvordan Svendborg Kommune vil styrke vilkår og kvalitet på plejefamilieområdet.

Sagsfremstilling:

Når børn og unge skal anbringes, viser forskningen at anbringelse i en plejefamilie, ofte er den mest ønskelige og effektfulde løsning.

De seneste år er det dog blevet sværere at rekruttere og fastholde den nødvendige volumen af relevante og kvalificerede plejefamilier.

På den baggrund vil ønsker Svendborg Kommune at styrke det økonomiske og faglige grundlag, for plejefamilie.

Formålet er at styrke rekrutteringsgrundlaget samt øge fastholdelsen af allerede ansatte plejefamilier, for herved også at reducere risikoen for sammenbrud i plejefamilieanbringelsen.

- Øget lønniveau til plejefamilier

Svendborg Kommune vil øge lønniveauet for plejefamilier med 5%, som plejefamilierne kan anvende til fx indbetaling til pension.

- Mulighed for udbetaling af 5. ferieuge

Plejefamilier har som andre lønmodtagere ret til at få den 5. ferieuge udbetalt efter ferieafholdelsesperiodens afslutning, hvis den 5. ferieuge ikke er holdt som ferie.

Svendborg Kommune ønsker at administrationen aktivt skal tilbyde alle plejefamilier udbetaling af 5. ferieuge, hvis plejefamilien ikke har afholdt den 5. ferieuge, og at det dermed ikke er den enkelte plejefamilie der skal ansøge om udbetaling.

Der er derfor regnet med et gennemsnitligt uge-vederlag, og at alle plejefamilier vil ønske at få dette udbetalt.

- Sikker kommunikation via "Sofus"

Kommunikation imellem plejefamilier, administration, børne- og ungerådgiver og plejefamiliekonsulenter er i dag mangefacettet og datasikkerheden omkring kommunikationen har brug for at blive styrket. Dette kan løses ved at erhverve it-systemet Sofus-Match. Et it-system som er udviklet til samarbejdet mellem de overnævnte parter.

Erhvervelse og implementering af systemet vil betyde en fast årlig udgift, og mindre engangsudgifter, de første to år.

- Øge mulighederne for supervision og efteruddannelse

Plejefamilierne peger på at der er behov for at kunne blive tilbudt yderligere støtte og uddannelse, end der tilbydes i dag. Plejefamilierne oplever at der mangler relevante tilbud, når deres plejebørn står i komplekse udfordringer, det kan fx være at barnet eller den unge får en diagnose, at der opstår psykisk mistrivsel, eller at samarbejdet med de biologiske forældre udvikler sig svært. Samtidig er erfaringerne at sammenbrud i anbringelsen ofte sker, når barnet begynder at blive teenager. Der er derfor behov for at kunne sætte ind med en særlig styrket indsats i de perioder af barnets liv.

- Øge mulighederne for aflastning

I Svendborg kommune benyttes plejefamilier også til børn og unge med komplekse udfordringer. Det betyder at plejefamilierne oplever et stigende arbejdspress, ikke mindst i relation til deres egen familie og egne børn. Plejefamilierne efterspørger derfor flere muligheder for at kunne fokusere på deres familie og egne børn, i en hverdag med plejebørn, som har et omfattende pasningsbehov. Forskning viser at familiens egne børn til tider opleve at blive glemt i hverdagen, hvilket på sigt kan føre til sammenbrud i anbringelsen.

- Netværk og arrangementer for plejefamilier

Plejefamilierne og ikke mindst deres plejebørn oplever ofte at stå alene i deres situation. De efterspørger derfor et netværk af andre børn og plejefamilier at støtte sig til. Selvom en større del af kommunens plejefamilier ikke bor i Svendborg Kommune, ville et styrket netværk, faciliteret af plejefamiliekonsulenterne, forventes at styrke både rekruttering og fastholdelse.

Det forslås derfor 4 gange om året at inviterer både plejefamilier og plejebørn og unge til et lørdags-arrangement, med det formål at styrke kendskab og fællesskab på tværs.

Påvirkning på andre områder:

Økonomi:

Pensionsandelen er beregnet ved at tage det gennemsnitlige vederlag, der i dag udbetales til plejefamilierne, og så tillagt 5 %. For alle beregninger er der taget udgangspunkt i et gennemsnit på 90 plejefamilier.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen

Budget 2026-29

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

SENIOR-, SOCIAL- og SUNDHEDSUDVALGETS UDVIDELSESFORSLAG - DRIFT 1.000 kr.						
Nr.	Navn på forslag	2026	2027	2028	2029	Bemærkninger
	Senior-, Social- og Sundhedsudvalget	2.825	2.825	2.825	2.825	
1	Tiltrækning af SOSU-personale	725	725	725	725	
2	Socialt udsatte ældre	1.600	1.600	1.600	1.600	
3	Styrkelse af puljen til frivilligt socialt arbejde	500	500	500	500	
	Drift i alt	2.825	2.825	2.825	2.825	

Budget 2026-29

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Nr. 1. Tiltrækning af SOSU-personale

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	725	725	725	725
Finansiering				
I alt	725	725	725	725

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

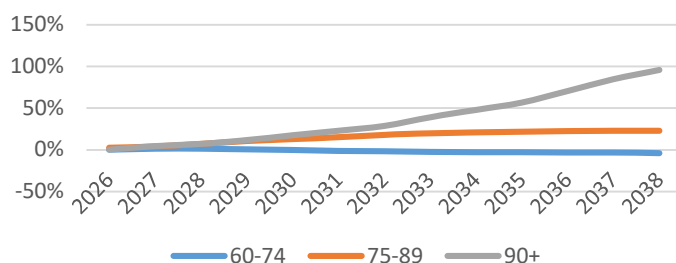
Vi har en udfordring med mangel på arbejdskraft i Danmark, og udfordringen forventes at stige i de kommende år. På ældreområdet er der behov for, at der arbejdes målrettet ift. i fremtiden at have faglige og professionelle medarbejdere til at løfte ældreområdets opgaver.

Der anbefales ansættelse af en konsulent til at udvikle og koordinere arbejdet med dette.

Sagsfremstilling:

Udfordringen med mangel på medarbejdere er et generelt problem i Danmark og et problem der forventes at stige de kommende år.

Demografien i Svendborg Kommune betyder, at der vil blive behov for flere SOSU-medarbejdere i fremtiden. Frem mod 2030 forventes behovet at stige med yderligere 60 medarbejdere på ældreområdet, herefter stiger antallet af +90 årige yderligere, hvilket vil betyde yderligere behov for medarbejdere.

På Ældreområdet i Svendborg Kommune opleves udfordringerne ift. tilstrækkelig faglig og professionel arbejdskraft allerede nu. Der er stor fokus på dette område.

Der er blandt andet nedsat en Tænketaank med repræsentation fra faglige organisationer, de lokale uddannelsesinstitutioner, tværkommunale ressourcepersoner og medarbejdere og ledere fra ældreområdet. Der er i dette regi de senere år iværksat en del indsatser der understøtter at Ældreområdet i Svendborg Kommune har tilstrækkeligt med arbejdskraft, eksempelvis indsatser som:

- Unge til velfærd
- Brancheskift
- Strategi for Sosu-uddannelserne
- Ambassadører og kommunikation

Der er samtidig nationalt i forbindelse med 3. parts aftaler og overenskomster iværksat indsatser og muligheder ift. at understøtte området, eksempelvis lønstigninger, en

Budget 2026-29

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

fleksibel Social- og Sundhedshjælper uddannelse, en 17 ugers uddannelse til Social- og Sundhedshjælper.

Sideløbende arbejder ældreområdet med indsatser der skal sikre, at opgaverne på ældreområdet kan løses med færre medarbejdere, f.eks.:

- Rehabilitering
- Effektiviseringer af dokumentation
- Velfærdsteknologi
- Sygeplejeklinikker
- Virtuelle besøg
- Dosisdispensering
- Øget samarbejde med civilsamfund og frivillige foreninger

Der er gode resultater af arbejdet med ovenstående.

Alle muligheder skal i brug for at kunne tiltrække medarbejdere til ældreområdet og sikre deres tilknytning til arbejdspladsen.

Der anbefales ansættelse af en konsulent der kan udvikle og koordinere indsatserne.

Påvirkning på andre områder:

Erfaringer fra Ældreområdets arbejde med udvikling og koordinering af arbejdet med at tiltrække og tilknytte medarbejdere, vil kunne benyttes på andre områder i Svendborg Kommune

Økonomi:

En budgetudvidelse på kr. 725.000 kr. til ansættelse af konsulent til udvikling og koordinering af indsatser, der kan understøtte arbejdet med tiltrækning og tilknytning af Sosu-medarbejdere.

CO2-Konsekvensvurdering:

Budget 2026-29

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Nr. 2. Socialt udsatte ældre

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	2.400	2.400	2.400	2.400
Finansiering Socialafd.	-400	-400	-400	-400
Finansiering ældreområdet.	-400	-400	-400	-400
I alt	1.600	1.600	1.600	1.600

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Socialt udsatte ældre har ofte særlige udfordringer der gør, at de har brug for at få hjælp på en anden måde end den, de kan få fra ældreområdet og Socialafdelingens traditionelle tilbud. Der foreslås at udvide tilbuddet til disse borgere med et særligt team, der kan give en samlet hjælp til borgernes udfordringer.

Sagsfremstilling:

På Aldersro og i Sandalsparken bor der socialt udsatte ældre, det har problemer ift. at få hverdagen til at hænge sammen, er socialt isolerede, og har problemer med at modtage de ydelser, der normalt ligger ift. hjemmehjælp, aktivitet og guidning i hverdagen (Støtte i §§83 og 85.) Aktuelt vurderes det at være ca. 35 borgere.

Vi ønsker at hjælpe disse borgere fagligt og socialt bedre ved, i hvert område at have et team bestående af 2 Social- og Sundhedsassistenter, der kan hjælpe borgerne med de udfordringer de står i, når de har udfordringerne.

Teamet af Social- og Sundhedsassistenterne vil skulle hjælpe med personlig og praktisk hjælp, delegerede sygeplejeydelser, aktivitet og guidning. De vil skulle være brobyggere ift. at have kendskab til og finde muligheder ift. meningsfulde aktiviteter, og guide og vejlede borgerne til, at kunne deltage i disse. Alt fra økonomi, tandlægebesøg, sygeplejeydelser til rengøring og sociale aktiviteter, der imødekommer ensomhed.

Det ændrede tilbud vil betyde, at det overvejende vil være de 2 samme medarbejdere der kommer hos de socialt udsatte ældre, hvilket skaber tillid og kontinuitet ift. at kunne modtage hjælpen. Social- og Sundhedsassistenterne vil primært skulle arbejde i dagvagts.

Der har tidligere været et projekt som dette i Sandalsparken, der blev meget positivt evalueret af borgergruppen.

Påvirkning på andre områder:

Det vil aflaste ældre- og socialområdets ansatte, hvorfor der foreslås en medfinansiering fra de 2 områder.

Økonomi:

Ansættelse af 4 Social- og Sundhedsassistenter med økonomi til dækning af ferieafløsning og sygdom. Ældre- og Socialområdet medfinansierer udvidelsesforslaget, da det vil aflaste normalsystemet.

Ledelse, kompetenceudvikling mv vil foregå i normalsystemet.

CO2-Konsekvensvurdering:

Budget 2026-29

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Nr. 3. Styrkelse af puljen til frivilligt socialt arbejde

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	500	500	500	500
Finansiering				
I alt	500	500	500	500

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Der er et øget fokus på et tættere samarbejde mellem Svendborg Kommune og det frivillige sociale område. Derfor kan puljen til frivilligt socialt arbejde styrkes.

Sagsfremstilling:

Det frivillige sociale område i Svendborg Kommune består af de foreninger, grupper og netværk, der arbejder for at øge livskvaliteten for borgere, der lever i en sårbar eller udsat position. De har alle, på forskellige måder, fokus på at modvirke ensomhed, social ulighed og ulighed i sundhed. Der er tale om omkring 100 foreninger, grupper og netværk.

Området har tilbud til forskellige målgrupper i alle aldre, så som patient- og kronikergrupper, tidligere og aktive misbrugere, sårbare familier, børn og unge, flygtninge og borgere med anden etnisk baggrund, unge og voksne med særlige behov, sårbare ældre m.fl. Tilbuddene er bl.a. sociale cafeer og fællesskaber, rådgivninger og vejledninger, terapeutiske forløb, besøgsvenneordninger, selvhjælps- og netværksgrupper, særligt tilrettelagte bevægelsestilbud mm.

Ved at styrke puljen til frivilligt socialt arbejde giver man politisk en bredere mulighed for at understøtte områdets tilbud til sårbare og udsatte borgere.

Svendborg Kommunes forpligtigelser i forhold til samarbejde med det frivillige sociale område og økonomisk støtte til frivilligt socialt arbejde har tidligere alene været beskrevet i Servicelovens § 18. Nu er det også en del af Barnets Lov, § 17 (juni 2023) og senest en del af Ældreloven, § 7 (december 2024). Derved er der kommet øget fokus på et tættere og mere forpligtigende samarbejde med området.

I forbindelse med realiseringen af Sundhedsreformen fra november 2024, bliver der udarbejdet en ny Folkesundhedslov. En af ambitionerne i den kommende Folkesundhedslov er, at kommunernes arbejde med forebyggelse og sundhedsfremme skal foregå i et tæt samarbejde med civilsamfundet. Nogle af nøgleordene her er, at civilsamfundets organisationer skal medvirke til at forbedre den mentale sundhed og mindske ensomhed.

Svendborg Kommunes redigerede Frivilligpolitik *Fællesskab & Frivillighed* fra 2024 sætter retningen for kommunens samarbejde med det frivillige sociale område. Kommunen ønsker at arbejde for:

- At flere udsatte og sårbare inviteres med i frivillige fællesskaber.
- At det tværgående samarbejde mellem kommunen og det frivillige sociale område samt foreningerne imellem bliver mere målrettet og organiseret.
- At potentialet i de eksisterende ressourcer og tilbud på det frivillige sociale område bliver anvendt.

Budget 2026-29

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Flytningen af Frivillighuset til nye rammer har ifølge Frivilligcenter og Selvhjælp Svendborg betydet en vækst i aktiviteter, flere brugere til aktiviteterne og nye typer af frivillige. Bl.a. ses tilflyttere, der søger fællesskab og netværk som frivillige. En opgørelse fra Frivilligcenter og Selvhjælp Svendborg over antallet af foreningernes lokalebookinger til forskellige former for aktiviteter og møder i Frivillighuset, henholdsvis Havnegade 3 og Kvægtorvet, kan illustrere væksten i aktiviteten i huset:

Sted/år	Antal bookinger	Estimeret antal bookinger pr. år
Havnegade 2022	1264	-
Havnegade 2023	1506	-
Kvægtorvet 2024 (mar-)	3335	4002
Kvægtorvet 2025 (jan-april)	1535	4605

Puljen til frivilligt socialt arbejde udmøntes en gang årligt. Kriterier, ansøgningsprocedure og eventuel retning for det kommende års pulje besluttet af Senior-, Social- og Sundhedsudvalget. Puljen søges af foreninger og organisationer til at understøtte deres frivillige sociale arbejde. Der sendes op mod 80 ansøgninger til puljen. Senior, Social- og Sundhedsudvalget behandler ansøgningerne og har i 2023, 2024 og 2025 uddelt ca. 1 mio. kr. i puljen.

Påvirkning på andre områder:

Økonomi:

En budgetudvidelse på 500.000 kr. til at styrke puljen til frivilligt socialt arbejde.

CO2-Konsekvensvurdering:

Budget 2026-29

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

SENIOR-, SOCIAL- og SUNDHEDSUDVALGETS DEMOGRAFI-TEMAER 1.000 kr.						
Nr.	Navn på forslag	2026	2027	2028	2029	Bemærkninger
	Senior-, Social- og Sundhedsudvalget	16.400	16.400	16.400	16.400	
1	Demografi - ældreområdet	8.700	8.700	8.700	8.700	
2	Demografi - socialområdet	7.700	7.700	7.700	7.700	
	Drift i alt	16.400	16.400	16.400	16.400	

Budget 2026-29

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Nr. 1. Demografi - ældreområdet

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Hjemmepleje/sygepleje	7.900	7.900	7.900	7.900
Hjælpemidler/sygepl.artikler	800	800	800	800
I alt	8.700	8.700	8.700	8.700

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

I 2026 forventes der jf. befolkningsprognosen for 2025 i alt 391 flere 65+-årige end i sidste års prognose for 2025, mens den samlede befolkning forventes at stige med 317 borgere ift. sidste års prognose for 2025.

Demografiberegningen for fritvalg/hjemmesygepleje og for hjælpemidler/sygepleje-artikler viser, at der på baggrund af denne udvikling skal tilføres i alt 8,7 mio. kr. ekstra til området i 2026, hvis det nuværende serviceniveau skal fastholdes.

Sagsfremstilling:

Den demografiske udvikling med vækst primært i den ældre del af befolkningen betyder øgede udgifter på ældreområdet.

Den forventede befolkningsudvikling fordelt på de aldersintervaller, der anvendes i demografiberegningerne på ældreområdet, ser således ud jf. befolkningsprognosen udarbejdet i 2025:

<u>Befolkning jf. prognose</u>	<u>2025*</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>	<u>2028</u>	<u>2029</u>
0-17	11.504	11.545	11.474	11.398	11.333
18-64	33.061	32.946	32.933	32.954	32.934
65-74	7.956	8.101	8.149	8.103	8.069
75-84	5.620	5.758	5.853	5.957	6.116
85+	1.756	1.863	1.922	2.040	2.141
I alt	59.897	60.214	60.331	60.453	60.592

År 2025 er jf. befolkningsprognosen fra 2024, mens øvrige år er jf. befolkningsprognose fra 2025

Faktisk tal for 2025 var 103 højere end forventningen (hele befolkningen). For 65+-årige var tallet 132 højere.

Demografiberegningen omfatter dels beregning af udgiftsbehovet til fritvalg/hjemmesygepleje og dels udgiftsbehovet til hjælpemidler/sygeplejeartikler. Demografiberegningen er ét-årig og foretages hvert år.

Hjemmepleje/hjemmesygepleje beregnes på baggrund af antallet af borgere i aldersgruppen 65+år, hvor der i 2026 forventes i alt 15.723 borgere, hvilket er 391 flere borgere end det antal, som sidste års demografiberegning tog udgangspunkt i.

Hjælpemiddel/sygeplejeartikler beregnes på baggrund af samtlige borgere i kommunen, hvor der i 2026 forventes 60.214 borgere, hvilket samlet set er 317 flere borgere end det antal, som sidste års demografiberegning tog udgangspunkt i.

Budget 2026-29

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Plejecentrene er ikke en del af ældreområdet demografiregulering, da de har en fast økonomisk og pladsmæssig normering. Midler til drift af nye plejeboliger besluttet derfor fra sag til sag.

Påvirkning på andre områder:

Ikke relevant.

Økonomi:

Der er foretaget en konkret beregning af behovet for ekstra ressourcer til ældreområdet i 2026 (fritvalg/hjemmesygepleje og hjælpemidler/sygeplejeartikler) som følge af den demografiske udvikling.

Beregningen viser, at der i 2026 er behov for 8,7 mio. kr. som følge af den demografiske udvikling, heraf 7,9 mio. kr. til hjemmepleje & hjemmesygepleje og 0,8 mio. kr. til hjælpemidler & sygeplejeartikler.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant

Budget 2026-29

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Nr. 2. Demografi - socialområdet:

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	7.700	7.700	7.700	7.700
Finansiering				
I alt	7.700	7.700	7.700	7.700

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

På det specialiserede socialområde betyder den demografiske udvikling i forbindelse med overgangen fra barn til voksen stigende antal borgersager til støtte i egen bolig eller midlertidige/længerevarende botilbud til borgere, der modtog tilbud før det fyldte 18. år.

Der indregnes ikke demografisk effekt i forhold til øvrige områder af serviceloven på borgerstammen. Der indregnes heller ikke demografisk effekt af sager, der først udviser støttebehov efter det fyldte 18. år.

Jf. beskrivelsen af demografimodellen indregnes helårseffekten desuden af sager, der er overgået i indeværende budgetår.

Sagsfremstilling:

Den demografiske/mængdemæssige udvikling på socialområdet har medført et udgiftspres i de seneste regnskabsår, og det vil fortsætte hen over de kommende år.

Rammestyringen indebærer, at øgede udgifter som følge af den demografiske og mængdemæssige udvikling skal håndteres inden for uændret økonomisk ramme og gennem tiltag som:

- Rehabilitering
- Modtagelsen
- Flexboliger
- Velfærdsteknologi
- Intern opgaveløsning
- Ændret opgavevaretagelse

Erfaringerne fra 2020 til 2025 demonstrerer, at disse initiativer ikke kan løse det demografiske og mængdemæssige pres pga. øget udgiftspres på området, øget levealder, øget antal borgere med diagnoser, tilgang af borgersager pga. erhvervet hjerneskade, skærpede sundhedsfaglige krav og forholdsvis begrænset afgang. Fortsat rammestyring vil derfor nødvendiggøre betydelige ændringer i serviceniveau og ændrede visitationsafgørelser på baggrund af ændrede kvalitetsstandarder.

På socialområdet betyder beslutningen om rammestyring konkret, at demografimodellen "Fra barn til voksen", gældende siden 2009, blev bragt til ophør i 2019. Modellen har betydet, at budgettet er tilpasset den demografiske udvikling i forbindelse med sagers overgang fra Børn og Unge til Socialafdelingen. Der er tale om de forventede foranstaltninger til unge i det kommende budgetår, der fylder 18 år.

Budget 2026-29

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Før 2021 har budgettemaer vedr. demografiske udgifter alene indeholdt udgiften for hver ung fra det 18. år og frem til årsskifte. Fra 2022 indeholder opgørelsen desuden den resterende helårseffekt for de unge, der overgik året før.

Budgettemaet for 2026 på netto 7,7 mio. kr. består af:

- 3,1 mio. kr. vedrørende helårseffekt af demografisager med overgang i 2025, i alt 32 sager
- 4,6 mio. kr. vedrørende overgangssager i 2026 fra det 18. år og året ud, i alt 15 sager.

Der vurderes alene ud fra forventningen om en indsats efter tre servicelovsparagraffer. I beregningen anvendes en gennemsnitspris, som senest blev fastsat i 2019. Priserne er ikke fremskrevet.

Paragraf	Vægtet gennemsnitspris (kr. pr. år- 2019 niveau)
Socialpædagog. støtte (85)	10.000
Midlertidigt botilbud (107)	578.337
Længerevarende botilbud (108, 105/85)	916.659

Påvirkning på andre områder:

Indsatserne understøtter arbejdet i socialafdelingen.

Økonomi:

Det demografiske udgiftspres vil for 2026 være på netto 7,7 mio. kr.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

Demografi på dagtilbudsområdet

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Kommunale og selvejende	4.156	4.156	4.156	4.156
Forældrebetaling	-1.039	-1.039	-1.039	-1.039
Private, friplads og søskendetilskud	46	46	46	46
Pulje udsat skolestart	-2.144	-2.144	-2.144	-2.144
I alt	1.019	1.019	1.019	1.019

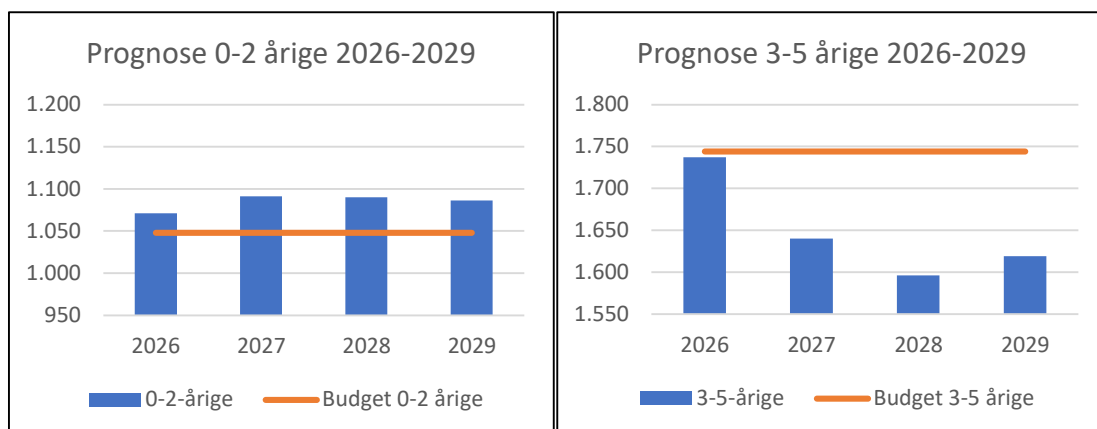
+ = udgift, - = indtægt

Resume:

I 2026 forventes der 16 flere 0-5-årige end indregnet i budgettet. Ændringen er fordelt med 23 flere 0-2-årige og 7 færre 3-5-årige. Dette forventede øgede børnetal giver et udgiftspres på 3,2 mio. kr. i 2026 i forhold til det rammenstyrede budget. Yderligere afleveres pulje til udsat skolestart på 2,1 mio. kr. tilført ved budget 2025. Netto forventes udgiftspres på 1,0 mio. kr.

Sagsfremstilling:

Nedenstående figurer viser den forventede udvikling i aldersgrupperne 0-2 år og 3-5 år jævnfør børnetalsprognose og kapacitet 2026-2029 udarbejdet i august 2025.

Det fremgår af ovenstående figurer, at der i 2026 forventes flere 0-2-årige og færre 3-5-årige end budgetlagt. Der forventes 16 flere 0-5-årige end der er indregnet i budgettet. Ændringen er fordelt med 23 flere 0-2-årige og 7 færre 3-5-årige.

I april-prognosen var der en forventning om 26 færre børn i forhold til budgettet, mens august-prognosen forventer 16 flere børn i forhold til budgettet. Udviklingen mellem de to prognoser er dermed 42 flere børn fordelt med 33 flere 0-2-årige og 9 flere 3-5-årige.

I 2027 forventes yderligere stigning på ca. 20 flere 0-2-årige i forhold 2026, hvorefter der forventes ca. samme niveau frem til 2029. Antallet af 3-5-årige forventes at falde frem til 2028 hvorefter det forventes at stige igen. Fra 2026 til 2027 forventes der et fald på 97 3-5-årige og fra 2027 til 2028 forventes et fald på yderligere 44 3-5-årige.

Fra august 2024 blev Dagtilbudsloven ændret således, at der blev øgede muligheder for udsat skolestart. Børnetalsprognosen er korrigeret for et stigende antal børn som følge af muligheden for udsat skolestart.

Påvirkning på andre områder:

Ingen.

Økonomi:

Ændringen i antal børn forventes at give et økonomisk udgiftspres på 3,2 mio. kr. i 2026 i forhold til det rammestyrede budget. Ved budget 2025 blev der afsat en årlig pulje på 2,1 mio. kr. til afledte udgifter vedr. udsat skolestart. Det øgede antal børn vedr. udsat skolestart er indregnet i det forventede antal børn, således puljen kan afleveres. Samlet vedr. demografi og pulje til udsat skolestart skabes således et økonomisk udgiftspres på 1,0 mio. kr. fra 2026 og frem.

De økonomiske konsekvenser er beregnet ud fra det forventede antal børn i de forskellige tilbudstyper og den besluttede tildelingsmodel med en pædagogiske teamleder pr. børnehus samt tilhørende tildeling i børnehusene og Dagplejen. De afledte konsekvenser vedrørende tilskud til private tilbudstyper, forældrebetaling, søskendetilskud og fripladstilskud er ligeledes indregnet i de økonomiske konsekvenser.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

Budget 2026-29

Demografi drift

Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget

Demografi Skole og Uddannelse

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	-2.079	-2.079	-2.079	-2.079
Finansiering				
I alt	-2.079	-2.079	-2.079	-2.079

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

På baggrund af elevtalsprognosen udarbejdet i 2025, forventes et fald i antallet af elever i folkeskolerne på 38 elever i forhold til det budgetlagte, mens antallet af elever på privatskoler stiger med 2 elever og efterskoler stiger med 26 elever i forhold til det budgetlagte.

Antallet af børn indskrevet i SFO forventes at stige med 8 børn, mens forårsSFO forventes at falde med 11 børn i forhold til budgettet (kommunale og private).

Samlet set forventes et økonomisk råderum 2,079 mio. kr. i 2026.

Budgettemaet justeres forud for 1. behandlingen af budgettet, når de faktiske elevtal pr. 5/9 2025 kendes.

Sagsfremstilling:

Folkeskolerne budgetlægges efter ressourcetildelingsmodellen. Tildelingsmodellen bygger på en differentieret elevtalstildeling, hvor prisen for en elev afhænger af antallet af elever i den enkelte klasse og om eleven udløser en ekstra klasse.

I forbindelse med finansloven for 2023, er det besluttet at sænke klasseloftet i 0.-2. klasse fra 28 til 26 elever for nye årgange fra og med skoleåret 2024/2025.

SFO og ForårsSFO budgetlægges ligeledes efter en ressourcetildelingsmodel. Der beregnes afledt virkning på forældrebetaling, økonomisk friplads samt søskendetilskud.

Privat- og efterskoler samt SFO ved private skoler afregnes i forhold til det faktiske antal elever pr. 5/9 forudgående år. Taksten der betales til staten fastsættes hvert år i finansloven som en procentdel af kommunernes samlede udgifter til folkeskolen.

Der er således forskel på merudgiften ved undervisning af én ekstra elev, alt afhængig af om eleven skal undervises på privatskole eller i folkeskolen i en eksisterende klasse med 17-26 elever eller om eleven udløser en ny klasse i tildelingsmodellen.

	Kr. pr. elev
Folkeskolen – min. tildeling pr. elev	16.000
Folkeskolen - max. tildeling pr. elev	521.000
Privatskole –takst pr. elev 2025	46.282
Efterskole –takst pr. elev 2025	40.721

Budget 2026 og overslagsår er budgetlagt med 4.708 folkeskoleelever, svarende til 7/12-dele af det faktiske elevtal 5/9 2024 og 5/12 af elevtallet i skoleåret 2025/2026 i elevtalsprognosen fra 2024. Skolernes budgetter reguleres hvert år efter det faktiske elevtal pr. 5/9. På baggrund af elevtalsprognosen fra 2025 forventes 38 færre folkeskoleelever i 2026 i forhold til det budgetlagte.

Budget 2026-29

Demografi drift

Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget

På privat- og efterskoler forventes 28 flere elever i 2026 i forhold til det budgetlagte.

Antallet af børn i SFO forventes at stige med 8 børn i forhold til det budgetlagte. Mens antallet af børn i ForårsSFO forventes at falde med 11 børn i forhold til det budgetlagte (kommunale og private).

Forventningen til et stigende antal af segregerede elever er fratrasket i elevtalsprognosen, således at der forventes færre elever i almen skole.

Elevtalsprognose 2025	Budgetlagt elevtal 2026	Forventet elevtal 2026
Folkeskoler	4.708	4.670
Privatskoler*	1.543	1.545
Efterskoler*	421	447
SFO – Folkeskoler	1.566	1.574
SFO - Private skoler*	525	526
ForårsSFO - Folkeskoler og private skoler	618	607

*Forventet antal elever året før

Påvirkning på andre områder:

Ingen

Økonomi:

Der forventes at være et økonomisk råderum i Skole og Uddannelse i 2026 på 2,079 mio.kr.

Selv mindre afvigelser mellem elevtalsprognosens tal og det faktiske elevtal pr. 5. sept. kan betyde relativt store afvigelser mellem den faktiske ressourcetildeling og de budgetlagte tal. Dette afhænger af om der udløses flere eller færre klasser end budgetlagt, samt elevfordelingen mellem folkeskole og privat-/efterskolerne, herunder andelen af elever, der vælger 10. klasse fremfor fx ungdomsuddannelse. De faktiske demografireguleringer vil derfor forventeligt afvige fra nedenstående.

Forventet regulering i 1.000 kr.	Budget 2026
Folkeskoler	-2.596
SFO og forårsSFO	-939
Privat- og efterskoler samt SFO ved privatskoler	1.456
I alt	-2.079

Pr. 5/9 2025 kendes det endelige elevtal for skoleåret 2025/2026. Budgettemaet justeres i forhold til det faktiske antal elever i folkeskolen inden 1. behandlingen af budgettet. Budgettemaet vil således afspejle de faktiske mer-/mindreudgifter vedr. demografi i skoleåret 2025/2026, mens antallet af elever på privat- og efterskoler først kendes primo oktober og derfor ikke når med i budgettemaet.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen